

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ZPŮSOBY ODHALOVÁNÍ OZNÁMENÍ
NÁSTRAŽNÝCH VÝBUŠNÝCH SYSTÉMŮ**

Autor práce: Petr Zdařil, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2020

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Petr Zdařil, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Kombinovaná
Místo studia: Příbram

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE: ZPŮSOBY ODHALOVÁNÍ OZNÁMENÍ NÁSILNÉHO VÝBUŠNÉHO SYSTÉMU

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE V ANGLICKÉM JAZYCE: WAYS OF DETECTING NOTIFICATIONS OF AN EXPLOSIVE SYSTEM

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií
Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): Josef Kříha, Mgr. et Bc.

Datum zadání bakalářské práce: říjen 2019

Cíl BAKALÁŘSKÉ PRÁCE: Hlavní cíl bakalářské práce (dále jen „práce“) je formou teoreticko-praxeologického vzhledu zájmově demonstrovat odbornou problematiku prověřování postupu policejního orgánu při odhalení možného pachatele ukládání nasazeného výbušného systému, či při oznamování jeho uložení. Vedlejší cíl „práce“ je orientován empiricky, tj. kdy za pomoci kvalitativního a kvantitativního výzkumného šetření bude zjištěno, která z používaných metod odhalování pachatele této specifické trestné činnosti ze strany policejního orgánu je neefektivnější z hlediska času, náročnosti a výsledku.

Student: Petr Zdařil, DiS.	28. 10. 2019 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha	19. 11. 2019 datum	 podpis

Schvalují zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	13. 11. 2019 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnější záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	13. 11. 19 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	13. 11. 2019 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Bc. Josefu Křihovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

ZDAŘIL, P. *Způsoby odhalování oznámení nástražného výbušného systému : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 68 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. Bc. Josef Kříha

Klíčová slova: fonetika, policie, nástražný výbušný systém, šíření poplašné zprávy

Předkládaná bakalářská práce (dále jen „práce“) formou teoreticko-empirického vhledu objasňuje způsoby odhalování nástražných výbušných systémů a jejich oznámení. Práce je dělena na část teoretickou a část empirickou. Teoretická část vymezuje základní teoretické poznatky, jež se vztahují k problematice nástražných výbušných systémů. Empirická část práce obohatí teoretickou část jak o užité kvantitativní výzkumné ukazatele, tak o kvalitativní vyhodnocované výstupy práce demonstrující konkrétní případové studie možného postupu věcně a místně příslušného policejního orgánu při odhalování pachatelů poukazované trestné činnosti. Ve vztahu k problematice je uvedena i kasuistika příkladů z policejní praxe. V rámci samostatných subkapitol „práce“ bude formou praxeologického historického komparativního diskursu demonstrován současný postup věcně a místně příslušného policejního orgánu během prověřování ve srovnání s postupem v letech minulých, přičemž tento diskurs bude obohacen o užitou kvalitativní výzkumnou techniku v podobě řízeného rozhovoru se členem 151. ženijního pluku Armády ČR kpt. Bc. M. L. a polostrukturovaným rozhovorem s vyšetřovatelem Policie ČR – služby kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Územního odboru Přerov, oddělení obecné kriminality, por. Bc. M. K. Věcná část řízených rozhovorů byla dílem realizována v intencích pohledu z historické retrospektivy se zaměřením na komparativní vyhodnocení postupu věcně a místně příslušných orgánů Policie ČR a dílem realizována současným pohledem člena armády na vývoj postupů a jejich použití v zahraničních misích. Závěr práce má ambici s ohledem vývoje zkoumané oblasti formou teoreticko-praxeologického vhledu a užitým kasuistikám aktuálně demonstrovat možnosti užitých metod odhalování oznámení o uložení NVS z pohledu kriminalisty zařazeného v rámci policejní součásti Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Služby kriminální policie a vyšetřování na Územním odboru v Olomouci, jehož pohledem jsou zhodnoceny a vyhodnoceny uvedené a používané metody při odhalování oznámení, jakožto i samotných nástražných systémů, a to jak v době nedávno minulé, tak v době současné.

ABSTRACT

ZDAŘIL, P. *Ways of Detecting Notifications of an Explosive System : Bachelor Thesis.* České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2020. 68 s. Supervisor : Mgr. Bc. Josef Kříha

Key words: phonetics, police, improvised explosive system hoax

The bachelor thesis presented (hereinafter referred to as "**thesis**") in the form of theoretical-empirical insight clarifies the ways in which explosive devices are detected and notified. The work is divided into theoretical part and part empirical. The theoretical part delimits the basic theoretical knowledge related to the problem of explosive explosive devices. The empirical part of the thesis will enrich the theoretical part with both the quantitative research indicators used and the qualitative evaluation outputs of the work demonstrating specific case studies of the possible procedure of the substantive and locally competent police authority in the detection of perpetrators of the referenced crime. In relation to the issue, the casuistic examples from police practice are also presented. Within the framework of separate sub-chapters of "work", the current procedure of the substantive and locally competent police authority during the vetting process will be demonstrated in the form of a practiced historical comparative discourse, compared to the previous procedure, which will be enriched by the used qualitative research technique in the form of a controlled interview with a member of the 151. Of the Czech Army's Men's Regiment, kpt. Bc. M. L. and a semi-structured interview with the investigator of the Police of the Czech Republic – the services of the Criminal Police and investigation of the Regional Directorate of the Police of the Olomouc Region, the Territorial Department of Přerov, the Department of General Crime, por. Bc. M. K. The substantive part of the controlled interviews was carried out in the works of the view from the historical retrospective, focusing on comparative evaluation of the procedure of the relevant and locally competent authorities of the Police of the Czech Republic and the work was carried out by the current view of the development of the procedures and their use in foreign missions. The conclusion of the thesis has an ambition with regard to the development of the research area in the form of theoretical-practice insight and the applied case law currently demonstrating the possibilities of the methods used to detect the notification of the imposition of NVS from the point of view of the criminologist included in the police part of the Regional Directorate of the Police of the Olomouc Region, Services of criminal police and investigations at the Territorial

Department in Olomouc, whose view are evaluated and evaluated the mentioned and used methods in detecting notifications, as well as the control systems themselves, both at the time of the recent past and at the present time.

Obsah

Úvod.....	10
1 Cíl a metodika bakalářské práce.....	12
2 Definice způsobů objasňování trestných činů	13
3 Způsoby páchaní trestných činů daného druhu	15
3.1 Osobnost pachatele, jeho motiv, způsob páchaní a kriminální situaci při oznámení NVS 16	
3.2 Základní definiční pojmy vztahující se k NVS	21
4 Nástražné výbušné systémy	25
4.1 Rozdělení NVS podle roznětu	25
4.2 Způsoby možného umístění NVS.....	26
4.3 Příjem oznámení, postup po příjmu oznámení o uložení NVS	28
5 Ohledání místa činu.....	31
5.1 Podmínky ohledání místa činu dle trestního řádu	31
5.2 Vyhodnocení zajištěných stop na místě činu.....	32
5.3 Podmínky prohlídky těla dle trestního řádu	32
5.4 Ohledání místa exploze	33
6 Fonoskopie.....	35
6.1 Fonoskopické zkoumání	35
6.2 Druhy fonoskopických stop.....	36
6.3 Zjišťování telekomunikačního provozu.....	37
6.4 Důvod zjišťování telekomunikačního provozu	38
6.5 Zajištění telekomunikačního provozu v souladu s trestním řádem a jeho vyhodnocení 38	
6.6 Psychologické typování pachatele.....	39
7 Emipirická část	41
7.1 Cíl výzkumného šetření	41

7.2	Kvantitativní ukazatele četnosti oznámení za roky 2008 – 2019	42
7.3	Demonstrace a vyhodnocení situačních příkladů z aplikační praxe.....	44
7.4	Rozhovory na dané téma	50
7.4.1	Rozhovor se členem pyrotechnické skupiny Armády ČR.....	50
7.4.2	Rozhovor s členem Oddělení obecné kriminality Policie ČR	54
	Závěr	58
	Seznam použitých zdrojů.....	60
	Seznam zkratk.....	62
	Přílohy	65

Úvod

Volba tématu práce byla determinována s ohledem na praxeologické zkušenosti jejího zpracovatele, neboť v rámci služebního výkonu v řadách Policie České republiky (dále jen “policie“) vykonává na pozici komisaře funkci zpracovatele a vyšetřovatele trestné činnosti, která spadá pod Územní odbor Olomouc, a s tímto druhem trestné činnosti se za dobu své praxe setkal jen zřídka. Zpracovatel práce v rámci jejího zpracování v širší i užší praxeologické optice poukáže na specifické druhy trestné činnosti v podobě oznámení týkajícího se šíření poplašné zprávy a obecného ohrožení, respektive oznámení o uložení nástražného výbušného systému (dále jen „NVS“), včetně smyšleného oznámení o jeho uložení, a ve vztahu k těmto uvede srovnání možných způsobů a postupů, které lze použít k dosažení objasnění této specifické trestné činnosti.

Způsoby objasňování při oznámení o uložení NVS se odvíjejí již od samotného oznámení pachatelem, který má zájem na šíření této poplašné zprávy s cílem zneklidnit určitou část obyvatel zdržujících se v daném prostoru, či osobou, která tento nástražný systém někde nalezne ukrytý, aniž by měla s jeho uložení jakoukoli jinou spojitost. V tomto případě se však nejedná o pachatele, ale o tzv. oznamovatele nálezu.

Samotné oznámení, které bezpečnostní složky policie nebo hasičského sboru obdrží, a to jakoukoli formou, například telefonicky či písemně, je první stopou, která vede k určení možného pachatele tohoto trestního jednání, které je vymezeno ve zvláštní části trestního zákoníku.

V návaznosti na obdržené oznámení o uložení NVS se začíná odvíjet postup orgánů činných v trestním řízení, tedy v prvopočátku ze strany policie, která v dané věci jako prvotní orgán činný v trestním řízení začíná konat potřebné prověřování věci dle ustanovení § 158 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “**trestní řád**“), a to tím způsobem, že samotné oznámení přijme a daným postupem řádně prověří. Na základě okamžitého prošetření oznámení o uložení NVS na místě, které je v oznámení pachatelem označeno, a kdy toto šetření na místě vykonávají složky integrovaného záchranného systému v počtu až několika desítek policistů a hasičů, jsou již na místě prováděnými úkony, které spadají do fáze šetření za účelem zjištění, zda na místě došlo k protiprávnímu jednání. V případě potvrzeného nálezu NVS nebo podezřelého předmětu

(včetně zneškodnění) jsou ze strany výjezdového orgánu policie provedeny úkony, kterými jsou „de facto“ z pohledu trestního řádu ve věci zahájeny úkony trestního řízení v souladu s ustanovením § 158 odst. 3 trestního řádu, neboť po vylidnění předepsaného perimetru okolí místa nálezu se již na místě neprodleně provede a zaznamenává ohledání místa činu. Z hlediska trestního pojetí je toto ohledání neodkladným a neopakovatelným úkonem, který již pro svoji mimořádnost nebude možno opakovat, a který ze své podstaty vede k odhalení osoby pachatele. Všechny provedené úkony na místě činu a další průběh vedení trestní věci jsou pečlivě zaznamenány v „Informačním systému Evidence trestního řízení“.

Zjištěné okolnosti, které byly na místě zjištěny, jsou v souvislosti s jednáním pachatele řádně vyhodnoceny a kvalifikovány. V případě nálezu předmětu NVS lze jednání pachatele kvalifikovat jako přečin „Obecné ohrožení“, který je uveden v ustanovení § 272 zákona č. 40/2009 trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**trestní zákoník**“). Naproti tomu, kdy oznámení se na místě, které bylo označeno jako místo uložení NVS, prokáže jako smyšlené, tedy bez zjištěného uložení předmětu NVS, popř. v případě že na místě se nachází předmět připomínající NVS, budou úkony trestního řízení zahájeny pro přečin „Šíření poplašné zprávy“ dle ustanovení § 357 trestního zákoníku.

Obě tyto varianty jsou tedy neodmyslitelně spjaty s osobou pachatele, která svým zřejmým úmyslem chce docílit určité situace, kterou je způsobeno minimálně omezení pohybu osob na veřejnosti volně přístupných místech, čímž osoba pachatele způsobí alespoň vážné znepokojení části obyvatelstva kolem předmětného místa.

Tato práce se nejprve zaměřuje na popsání základních teoretických pojmů v oblasti kriminalistiky a jejich metod, postupů a úkonů, které je potřeba k objasňování dané trestné činnosti znát a rovněž použít. V praktické části budou předestřeny případové studie vybraných trestních jednání, které budou doplněny statistickým výstupem z let 2008–2019 k předmětnému trestnému činu. Ve vztahu k problematice objasňování uloženého NVS bude proveden řízený rozhovor se členem pyrotechnické skupiny, který se vyjádří k postupu a vývoji znalostí ve svém oboru, a dále bude proveden rozhovor s pracovníkem oddělení obecné kriminality, který se vyjádří ke způsobu objasňování předmětného druhu trestné činnosti, a to v porovnání s dobou nedávno minulou a současností.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavní cíl „práce“ je formou teoreticko-praxeologického vhledu zájmově demonstrovat odbornou problematiku prověřování postupu policejního orgánu při odhalení možného pachatele ukládání nástražného výbušného systému, či při oznamování jeho uložení. Vedlejší cíl „práce“ je orientován empiricky, tj., kdy za pomoci kvalitativního a kvantitativního výzkumného šetření bude zjištěno, která z používaných metod odhalování pachatele této specifické trestné činnosti ze strany policejního orgánu je nejefektivnější z hlediska času, náročnosti a výsledku.

2 Definice způsobů objasňování trestných činů

Věcná část subkapitoly č. 2 vymezuje základní pojmosloví a východiska zkoumané odborné oblasti a je zaměřena na definování způsobu objasňování trestných činů, kdy základem pro odhalení páchaní protiprávního jednání jsou kriminalistické a taktické metody, které slouží za účelem odhalení pachatele a jeho postupu při páchaní trestné činnosti.

Skupinu metod kriminalistiky tvoří kriminalisticko-taktické metody, které lze chápat jako systém pojmů, nástrojů a pravidel, které patří k základům každé vědy i praktické činnosti. Tyto metody můžeme charakterizovat jako systém uskupených a propojených úkonů, postupů a operací používaných v určitých podmínkách k řešení předmětu poznání. Kriminalisticko-taktické metody je rovněž možné chápat jako kriminalistické praktické činnosti, které představují strukturu, obsah a posloupnost typických činností policejních orgánů při odhalování, objasňování, vyšetřování a předcházení trestné činnosti, které zahrnují zpravidla proces získávání informací, jejich přetváření, dokumentaci a způsob jejich využití v praxi. Takovými strukturálními metodami jsou např. metoda kriminalistických verzí, plánování procesu odhalování, objasňování a vyšetřování trestných činů, metody výslechu, rekognice atp.¹

Kriminalisticko-taktickou metodu je možné charakterizovat jako systém vzájemně propojených a podmíněných úkonů, při poznání kriminalisticky relevantní události, získávání a využívání kriminalisticky relevantních informací uložených v paměťových stopách a poznatků získaných z logických vazeb mezi kriminalistickými stopami. Vzhledem k tomu, že aplikace kriminalisticko-taktických metod je spojena s riziky zásahu do občanských práv a svobod, jsou upraveny legislativou a jsou zároveň i procesními úkony.²

Kriminalistické verze

Při prověřování a vyšetřování jakéhokoliv trestného činu je základem pro zjištění skutkového stavu věci správné stanovení kriminalistické verze, a to v takovém rozsahu, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Tyto verze by měly odpovídat realitě, která existovala v minulosti, avšak nejde o konstatování faktů. Jedná se o specifický poznávací proces, který představuje cestu od poznání drobných dílčích faktů kriminalisticky relevantních událostí, které

---

¹ STRAUS, J. *Kriminalistická taktika. 2. rozšířené.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2008, s. 12.

² STRAUS, J. *Kriminalistická taktika. 2. rozšířené.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2008, s. 13.

jsou pochopeny. Tato drobná fakta jsou dále rozpoznána a jsou základem k poznání všech právně i kriminalisticky důležitých stránek události a jejího pachatele.³

Při stanovení kriminalistických verzí vyšetřovatel získává znalost o vyšetřované události postupně, kdy toto mu umožňuje všeobecná souvislost a podmíněnost jevů objektivního prostředí, což znamená, že kriminalisticky relevantní událost vždy zanechává určité stopy v okolním světě, tak současně ve vědomí lidí.

Kriminalistické verze jsou základním nástrojem kriminalisty. Jejich funkce v procesu odhalování, objasňování a vyšetřování spočívá v tom, že napomáhají předběžně vyplňovat mezery ve znalostech o kriminalisticky relevantních událostech a odstraňovat mnohoznačnost v interpretaci stop. Využívání kriminalistických verzí vede kriminalisty k cílevědomosti, účelnosti, rychlosti a objektivnosti jejich činnosti. Současně jsou kriminalistické verze i základem plánování dalšího postupu v procesu poznání kriminalisticky relevantních událostí.⁴

Pátrací verze se používá při pátrací činnosti služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen "SKPV"). Jde o pátrání po osobách a věcech, jakož i zjišťování totožnosti osob.⁵

Operativně pátrací verze jsou používány ve sféře operativního rozpracování případů pracovníky SKPV, a bývají vymezeny na základě signálů a poznatků vyznačujících se značnou mírou informační neurčitosti např. u anonymních oznámení. Vyšetřovatel, kterému jsou takto prověřené poznatky předávány, by měl ke zjištěným skutečnostem přistupovat jako k faktům, na jejichž základě vytyčuje a formuluje vyšetřovací verze.⁶

Vyšetřovací verze jsou používány v trestním řízení za účelem zjištění a dokázání skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Prověřením a dokazováním důsledků vyvozených z této verze je prováděno vyšetřovacími úkony v přísném souladu s ustanoveními trestního řádu. Takto zjištěné skutkové stavy věci jsou nezbytné pro rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení.⁷

---

³ MUSIL; J., KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 285.

⁴ MUSIL; J., KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 287.

⁵ MUSIL; J., KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 288.

⁶ MUSIL; J., KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 288.

⁷ MUSIL; J., KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 289.

Soudní verze vytyčuje soudce pro potřeby zjištění skutkového stavu věci, který je nezbytný pro rozhodnutí soudu. Prověrka a dokazování nutných nebo možných důsledků vyplývajících ze soudních verzí se realizuje prováděním a hodnocením důkazů v průběhu jednání před soudem.⁸

Obecnými verzemi jsou chápány verze, jejichž obsahem je pravděpodobně objasnění kriminalisticky relevantní události jako celku, tedy všech stránek nutných k posouzení předmětné události.⁹

Dílčími verzemi jsou pak verze, které svým obsahem pravděpodobně objasňují jednotlivé skutkové okolnosti, např. způsob spáchání činu a jeho etap či kriminalisticky relevantní události. Obvykle se vytyčují verze dílčí a teprve následně ve fázi rozvinutého dokazování verze obecné.¹⁰

3 Způsoby páčání trestných činů daného druhu

Věcná část subkapitoly č. 3 reflektuje způsoby páčání specifického trestného činu, jímž se v kriminalistice rozumí systém operacionálních prvků trestných činů, kdy těmito prvky jsou jednak akty jednání pachatele a jednak také věcné komponenty jako jsou např. nástroje, zbraně apod.

Způsob páčání má v kriminalistické charakteristice výsadní postavení, protože se oproti jiným znakům trestných činů zvláště výrazně zobrazuje ve stopách prostřednictvím opakovaných standardních variant, jež jsou určovány různými faktory objektivní povahy (jako např. místem činu, předmětem útoku) a subjektivní povahy (jako např. věkem, pohlavím, somatickými a psychickými vlastnostmi pachatele). Typické kriminální situace jsou takové situace, za nichž jsou opakovaně páčány trestné činy určitého druhu. Znalost typických kriminálních situací umožňuje kriminalistům konstruovat typické verze, zevšeobecnit určité

---

⁸ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 289.

⁹ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 289.

¹⁰ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 289.

vztahy mezi výskytem určité konkrétní kriminální situace určitým okruhem potenciálních pachatelů a mají rovněž význam i z hlediska kriminalistické prevence.¹¹

3.1 Osobnost pachatele, jeho motiv, způsob páčání a kriminální situaci při oznámení NVS

Osoba pachatele

Pachatelé trestných činů jako je šíření poplašné zprávy či oznámení o uložení NVS nemusí patřit, jak se lze domnívat, do skupin duševně nemocných, či nemajetných lidí nebo dokonce lidí žijících na okraji společnosti, jenž by se veřejnosti za svůj osud mstili. Osoba, která úmyslně spáchá trestný čin exploze nebo je pouze oznamovatelem NVS, rovněž nemusí trpět nějakou zvláštní nuceností a nutkáním proto, že se chce někoho zranit či dokonce usmrtit během pobytu v explodujícím či hořícím objektu. Skutečností však tedy zůstává, že mezi pachateli těchto činů se vyskytne jedinec, mnohdy vysoce respektovaný a společensky úspěšný občan, který je majetný a dosud bezúhonný. Když se v souvislostech s danou událostí tento jedinec komplexně hodnotí, lze zjistit, že zjednodušeně může být obrazem člověka, jehož jednání, chování a formy projevu plně náleží do některé střední i vyšší hierarchické společenské struktury.¹²

Motiv

Ačkoli tyto osoby mohou být zdánlivě normální, pokud však spáchaly trestný čin exploze či oznámení o uložení NVS svým rozhodnutím a hlavně konáním způsobily něco, co jednoznačně nelze označit jako činnosti zcela normální.¹³

Osobnostní rys pachatele této trestné činnosti je možné specifikovat jen u úmyslných trestných činů, a je důležité vycházet z motivů těchto osob. Těmito motivy mohou být msta, vydírání, zakrývání jiné trestné činnosti, či sklony k pyromanii. V případě páčání této trestné činnosti lze hovořit zcela o jasném přímém úmyslu, nikoli o nedbalosti.¹⁴

---

¹¹ HEJDA, J.; KRAJNÍK, V.; KŘEPELKA, J.; METEŇKO, J.; PORADA, V. a ŠTRAUS, J. *Vybraná témata kriminalistiky a trestního práva*. Praha: Oeconomica - Praha, 2007, s. 131.

¹² RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 76.

¹³ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 76.

¹⁴ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 76.

Motivem se tak pro tyto pachatele stává zpravidla jakési skryté úsilí nebo impuls, který jim předurčí udělat něco, nějaký akt, a to určitým způsobem. V podstatě jsou pobídnuti vlastním vnuknutím, jak si zdůvodnit své jednání a způsob další činnosti. Existence pobídky tak přiměje pachatele k jeho impulzivnímu a zejména specifickému chování. Naproti tomu se tak motiv stává nástrojem k poznání, „PROCĚ“ pachatel spáchal tento trestný čin. Motiv tak zejména v případě těchto událostí často hraje rozhodující roli v procesu počátečního poznávání podstaty exploze či oznámení NVS, a stejně tak účinně napomůže při identifikaci pachatele přímo ji páchajícího, nebo na vzniku události se nějakým způsobem podílejícího.¹⁵

Způsob páchaní

V případě vzniku exploze na místě oznámeného NVS kriminalistická praxe jednoznačně potvrzuje, že na počátku vyšetřování těchto trestných činů poznatelnost způsobu spáchání je mnohdy velice ztížena, či dokonce nemožná. Je tomu tak proto, že exploze svým vznikem primárně a často radikálně mění výchozí materiální situaci na samotném místě události, ale mnohdy i v jeho nejbližším okolí. Je tomu tak z důvodů změněné původní materiální situace na místě události, která již není výsledkem události samé, nýbrž zásahem nezbytných záchranných prací.¹⁶

Těmto skutečnostem je nezbytné předcházet a činit taková neodkladná a bezprostřední opatření zabraňující vzniku případných následných a zejména radikálních změn na místě. Existence takto vzniklých změn mnohdy, a to i zásadně změní počáteční vyšetřovací situaci na místě činu jako např. násilná a komplikovaná evakuace zraněných lidí, popř. likvidace vzniklého požáru. Existence takto vzniklých změn tedy mnohdy prodlužuje a komplikuje proces samotného vyšetřování.¹⁷

V případě exploze, je typickým projevem skutečnosti, že na jejím spáchání se podílí zpravidla jedinec, který izolovaně a skrytě zhotovuje výbušný systém tvořený jedinou

---

¹⁵ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 76.

¹⁶ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 76.

¹⁷ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s.76.

chemickou látkou, tzv. jednosložkový systém. Vyšší odbornou způsobilost si již vyžádá zhotovení výbušné směsi tvořené zpravidla hořlavinou a oksyličovadlem.¹⁸

Kriminální situace

Pro společnost je však nebezpečí, že motivem pro pachatele se sklonem k pomstě se exploze jeví jako účinná a atraktivní zbraň, která způsobí rozsáhlé újmy na materiálních hodnotách různého druhu a která má za následek bezprostřední ohrožení zdraví či životy osob. Většina dosud páchaných bombových útoků je provedena pomocí podomácku upravených třaskavin a výbušnin včetně jejich iniciátorů. Proto druh takto zhotovených zbraní je zpravidla poznamenán obrazotvorností, vynalézavostí a dovedností samotných pachatelů. Zdá se tedy, že daná skutečnost poněkud zjednodušuje proces objasňování události, ale vzhledem k následkům exploze se ukazuje jednoznačná potřeba velmi úzké spolupráce kriminalistů a odborníků vysoce kvalifikovaných specializovaných na jednotlivé druhy explozivních látek a konstrukce řady profesionálně a i amatérsky zhotovených výbušných systémů.¹⁹

Kriminalistické situace a stopy

Zjištění kriminalistické situace na místě a zajištění upotřebitelných stop na místě exploze je ve vzhledem ke stavu místa složité. Proto jsou níže uvedeny některé prvotní otázky, které mohou vést k získání odpovědi na její příčinu.

Při explozi se tlaková vlna, oheň a dým projevují typickou členitostí a různorodostí, a proto je od počátku vyšetřování nutné dbát na složitost dané události a při vyšetřovacích úkonech na místě činu usilovat o poznání změn. K tomuto může pomoci zodpovězení níže uvedených otázek:

- Kde se nachází místo pro prvotní vznik události?
- Jaký byl pravděpodobný průběh události?
- Proč určitá místa odrážejí změny, které jsou svým rozsahem odlišné od zbývajících materiální situace?
- Jaké metody a prostředky využít k poznání vzniklých změn?

---

¹⁸ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 77.

¹⁹ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 78.

- Jaká přijmout opatření pro případné odhalení vazby mezi pachatelem a událostí?²⁰

Struktura místa, kde vznikla exploze často vzhledem k účasti a činnosti kriminalistů, záchranářů a hasičů, vedle personálu a případně i přítomnosti nezúčastněných osob, musí být bezprostředně chráněna, aby se v omezené míře důvodně měnila. Koordinovanou činností lze tak odhalit a zajistit kriminalistické stopy a další relevantní informace, které jsou typické pro vznik události, která byla vyvolána úmyslným jednáním pachatele, kdy v případě exploze byly nalezeny zbytky explozivního zařízení či detonačních látek. Z tohoto lze například určit:

- jaký druh cíle byl určen pro využití explozivního zařízení,
- jaké materiály a konstrukční prvky tvořily podstatu explozivního zařízení,
- jaká byla zkušenost a zručnost subjektu, který explozivní zařízení zhotovil,
- kde bylo explozivní zařízení zhotoveno,
- kde bylo místo exploze,
- kde je místo pro možné získání materiálu ke zhotovení explozivního zařízení,
- kdo zhotovil a kdo umístil explozivní zařízení na místo exploze,
- jakým způsobem bylo explozivní zařízení aktivováno.²¹

V úvahu tedy přicházejí kriminalistické stopy a další věcné důkazy, které jsou podrobovány zkoumání, a to zejména na pracovištích kriminalistických technických expertiz a na řadě pracovišť s přírodovědným a technickým zaměřením. Dále na místě vzniku těchto událostí se vyskytují také předměty, části konstrukčních prvků a jiné materiály, které před jejich navrácením původním majitelům je nutné separovat a následně ochránit před jejich případným poškozením.²²

Zvláštnosti předmětu vyšetřování a podnětů k vyšetřování (pr. kvalifikace skutku)

Určení objektu trestného činu v případě exploze, zpravidla u trestných činů obecně nebezpečných, je významným krokem k poznání skutečnosti, která vznik události ohrozila.

²⁰ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 82.

²¹ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 83.

²² RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 84.

Společným objektem v těchto případech je bezpečnost života a zdraví osob, ochrana soukromého i veřejného majetku a zvláště pak pro tyto případy typické, a to je zachování nedotknutelnosti životního prostředí. U znaků objektivní stránky trestného činu je potřeba se zaměřit na existenci příčinné souvislosti, kterou je třeba v průběhu vyšetřování dokázat. Dokázat tak tedy příčinnou vazbu mezi jednáním a vlastním následkem, který podle druhu a rozsahu vzniklých škod je rozhodující pro právní kvalifikaci exploze.²³

Vznik a průběh situace na místě má značný vliv na samotné místo a nejbližší okolí exploze. Okamžitá a i následující změna výchozí materiální situace, která je výsledkem např. působením talkové vlny, ohně či dýmu, se v objektivní realitě jeví mnohdy jako velmi složitý útvar s mnoha prvky odlišné povahy. Tato skutečnost na počátku vyšetřování a mnohdy i v dalším průběhu vede ke složitosti při objasňování podstaty jednání pachatele a možnosti vzniku daných změn, což má za následek těžší určení potenciálního pachatele, tedy subjektu trestného činu. Určení a zejména dokázání subjektivní stránky trestného činu v případě exploze předpokládá důvodné vzetí do úvahy obou forem zavinění, tj. úmyslné jednání i jednání nedbalostní.²⁴

Zaviněné jednání pachatele

Jednání pachatele v souvislosti s uložením NVS, popř. s oznámením o uložení NVS, je jednoznačným úmyslným zaviněním. Z tohoto pohledu lze zcela jasně vyloučit zavinění z nedbalosti. Dle ustanovení § 15 trestního zákoníku je konkretizována zásada, že bez zavinění není trestného činu a ani trestu. Zavinění je jedním z podstatných znaků trestní odpovědnosti, je obligatorní složkou subjektivní stránky trestného činu. Tímto je tedy chápán vnitřní, tzn. psychický, vztah člověka ke skutečnostem zakládajícím trestný čin. Odpovědnost je tedy založena na odpovědnosti za zavinění.

Úmysl

Dle ustanovení §15 trestního zákoníku je úmysl charakterizován následovně:

„(1) Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

---

²³ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s.84.

²⁴ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 84.

a) *chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, nebo*

b) *věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.*

(2) *Srozuměním se rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem.*²⁵

3.2 Základní definiční pojmy vztahující se k NVS

Níže jsou uvedeny pojmy, jež jsou v souvislosti s oznámením NVS uvedeny v Závazném pokynu policejního prezidenta č. 12/2012, ze dne 14. února 2012, ve znění pozdějších předpisů, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení NVS, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu (dále jen **“ZPPP č. 12/2012“**).

Hrozba

Hrozbou rozumíme jednání, kdy pachatel k dosažení svého cíle bezprostředně vyhrožuje destrukcí objektu, fyzickou likvidací osob nebo jinak vážně ohrožuje zdraví a život osob nebo majetek za použití nástražných výbušných systémů nebo výbušných předmětů.²⁶

Munice

Municí se rozumí souhrnné označení pro střelivo, ruční a jiné granáty, střely do pancéřové tarasnice, dělostřelecké střelivo, pumy, torpéda, řízené a neřízené rakety, kazetovou (kontejnerovou) municí, ženíjní náloživo, miny, pyropatrony, výmetné klamné cíle, pyrotechnické imitační prostředky, signální a osvětlovací prostředky, vojenská nástražná výbušná zařízení. Za municí se považují též její hlavní části a komponenty.²⁷

---

²⁵ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem k 1. 8. 2011. 1. vydání.* Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2011, s. 35

²⁶ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 1.

²⁷ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 1.

Nástražný výbušný systém

Nástražný výbušný systém je výbušná nebo zápalná látka či pyrotechnický prostředek a iniciační prvek tvořící celek, který je schopen vyvolat za určitých užívatelem nebo výrobcem předem stanovených podmínek výbuchový účinek, ložisko požáru nebo výbuchem rozptýlit po okolí chemickou, biologickou, radioaktivní či jinak nebezpečnou látku; nástražný výbušný systém bývá zpravidla ukryt v obalu nebo má takovou vnější formu, která skrývá jeho pravý účel. Za nástražný výbušný systém se považuje i takový předmět, který je sestaven jako nástražný výbušný systém, obsahuje výbušninu, ale jeho iniciační systém je nefunkční, a dále atrapa nástražného výbušného systému, kdy jeden nebo více předmětů jsou sestaveny tak, že budí dojem nástražného výbušného systému, ale neobsahuje výbušné nebo zápalné látky a nemůže vyvolat účinky nástražného výbušného systému.²⁸

Podezřelý předmět

Podezřelým předmětem je chápán předmět, jehož účel, původ, majitel nebo jiné okolnosti jeho výskytu nejsou známy nebo jehož vnější forma případně jiné znaky a celková situace na daném místě vzbuzují odůvodněnou obavu, že by se mohlo jednat o nástražný výbušný systém.²⁹

Pyrotechnická prohlídka

Pyrotechnická prohlídka je charakterizována jako prověřování objektu nebo prostoru s cílem vyloučení možnosti uložení podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému nebo jeho částí a výbušných předmětů, které by mohly svým účinkem ohrozit zdraví nebo život osob nebo způsobit škody na majetku.³⁰

Pyrotechnická výjezdová skupina

Pyrotechnickou výjezdovou skupinou se rozumí skupina složená z pyrotechniků Pyrotechnické služby, kteří jsou vybaveni přidělenými technickými, speciálními ochrannými osobními a pracovními prostředky a kteří jsou speciálně vycvičeni k prověřování podezřelých

---

²⁸ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 1.

²⁹ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 2.

³⁰ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 2.

předmětů, ke zneškodňování nástražných výbušných systémů a k dalším určeným pyrotechnickým činnostem.³¹

Pyrotechnik

Pyrotechnik je příslušník Policie ČR, který je držitelem platného oprávnění k výkonu pyrotechnické činnosti u Policie České republiky (dále jen „policie“) a je zařazen na systemizovaném služebním místě pyrotechnika.³²

Velitel

Velitelem opatření je určený policista, který odpovídá za splnění konkrétního úkolu.³³

Výbuch

Výbuchem se rozumí rychlý fyzikálně-chemický děj, při kterém dochází k přeměně vnitřní energie látky v energii silně ohřátých a stlačených plynů působících následně na okolí svými účinky, obvykle je provázena zvukovým, tepelným a světelným efektem. Výbuchem se tedy rozumí výbuch munice, výbušnin a výbušných předmětů.³⁴

Výbušnina

Výbušnina je charakterizována jako látky a předměty, které jsou uvedeny v příloze A mezinárodní smlouvy o přepravě nebezpečných věcí, jež je upravená Vyhláškou č. 64/1987, Vyhláška ministra zahraničních věcí o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) 2) a zařazené do třídy 1,3).³⁵

---

³¹ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 2.

³² ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 2.

³³ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 2.

³⁴ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 2.

³⁵ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 2.

Výbušný předmět

Výbušný předmět je výrobek obsahující výbušninu, která může svým výbuchovým či jiným účinkem ohrozit zdraví nebo život osob nebo způsobit škody na majetku.³⁶

---

³⁶ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 2.

4 Nástražné výbušné systémy

Nástražný výbušný systém je systém, tvořený výbušným předmětem, výbušnou látkou nebo zápalnou látkou nebo pyrotechnickým prostředkem a funkčními prvky iniciace. Tento systém je schopen vyvolat za určitých, uživatelem předem stanovených podmínek, výbuchový účinek nebo ložisko požáru. Nástražný výbušný systém bývá zpravidla ukryt v obalu nebo má takovou vnější formu, která skrývá pravý účel předmět.³⁷

K velkému rozmachu používání NVS dochází přibližně v sedmdesátých letech 20. století, kdy pokrok technologií ve strojírenství a elektronice umožnil miniaturizovat iniciační systémy. Také pokrok v chemické technologii umožnil vyrábět velmi spolehlivé výbušniny s vysokou brizancí. V této době se NVS nejčastěji používaly k prosazování politických zájmů. V takovýchto případech nebere útočník v potaz, že může zranit či zabít nezáúčastněné osoby. Často je právě účelem zranit a zabít nejvíce osob a způsobit co největší škodu na majetku.³⁸

4.1 Rozdělení NVS podle roznětu

Samotný NVS může být přiveden k výbuchu mnoha způsoby a to i v době, kdy je pyrotechnikem zkoumán nebo zneškodňován.

Dle základních hledisek je možné NVS rozdělit dle následujících kategorií:

a) časový roznět:

- mechanické systémy (hodinové strojky),
- elektronické systémy (jednoduché nebo složité elektrické obvody),
- ostatní (biologické nebo chemické).

b) NVS citlivé na vnější podněty:

- reagující na manipulaci (změna pohybu, polohy, světlo),
- reagující na změnu vnějšího prostředí (změna barometr. tlaku, teploty, světla a zvuku),
- reagující na pohyb osob, vozidel (mech. nástrahy, nášlapné systémy, dráty a čidla).

---

³⁷ HRAZDÍRA, I., KOLLÁR, M., *Základy policejní pyrotechnické činnosti. Vydání 1.* Praha: Policejní akademie České republiky, 2001, 154 s.

³⁸ HRAZDÍRA, I., KOLLÁR, M., *Základy policejní pyrotechnické činnosti. Vydání 1.* Praha: Policejní akademie České republiky, 2001, 154 s.

c) dálkově ovládané NVS:

- po elektrickém vedení,
- elektronicky bezdrátově (rádiem, zvukem a světlem; zde se ve většině případů používá mobilních telefonů).³⁹

Na základě uvedeného je vždy nutné omezit nebo zcela vyřadit provoz vlastních mobilních telefonů a radiostanic v okolí místa nálezu NVS, neboť by mohlo dojít také k elektronické inicializaci NVS.

4.2 Způsoby možného umístění NVS

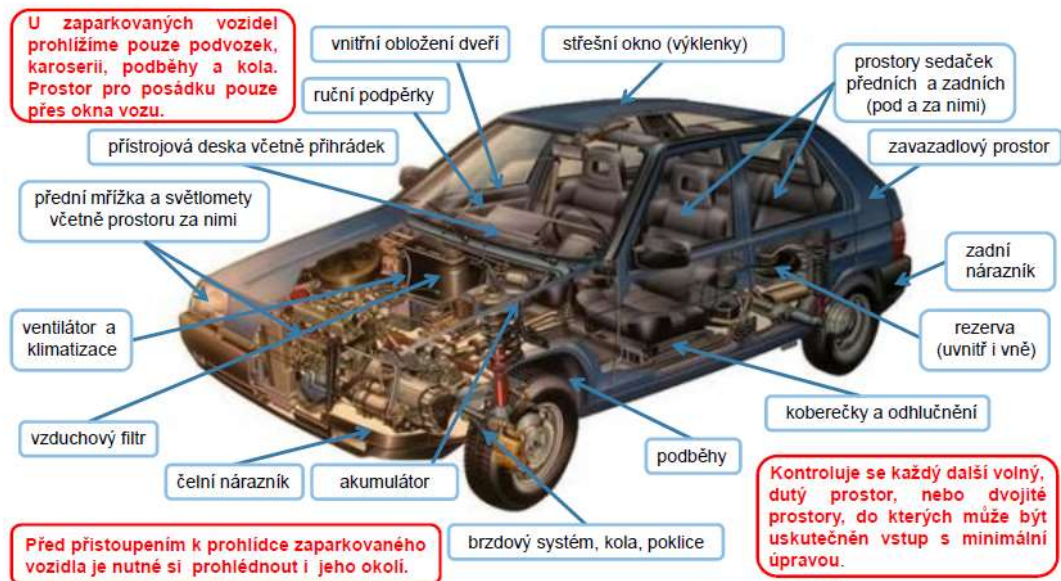
Níže v textu je uveden popis umístění NVS ve vozidle, v balíčku, či v podezřelém předmětu, jež patří mezi jedny z nejčastějších umístění NVS. Umisťování těchto systémů však nemá žádná pravidla, a tak tyto systémy lze použít kdykoliv, kdekoliv a jakýmkoliv způsobem.

Umístění NVS ve vozidle

Jako jeden z nejčastějších a nejbrutálnějších způsobů pro úkryt je zneužíván automobil, který slouží jako obal pro nálož velké hmotnosti a účinku. Nejčastěji se NVS ukrývají do vozidel z důvodu zastrašení, zranění nebo usmrcení konkrétní osoby. V případě, že vznikne podezření na umístění NVS ve vozidle, je nutno postupovat jako při nálezu jiného nástražného výbušného systému a zejména se vyvarovat přemísťování a manipulace s tímto vozidlem, neboť právě tímto způsobem může být právě NVS iniciován.³⁷

---

³⁹ Časopis Policista (publ. dne 29. 10. 2008) dostupné na <http://www.policista.cz/clanky/reportaz/nastrazne-vybusne-systemy-408/>.

Obr. 1 Zásady pro kontrolu uložení NVS⁴⁰

Na výše uvedeném obrázku jsou vyznačena místa možných a nejvíce využívaných míst, kde může být NVS ve vozidle uloženo. Iniclace NVS může být napojena jak na elektrickou soustavu automobilu (např. na spínací skříňku), tak může reagovat i na pohyb vozidla, okamžitě nebo se zpožděním.

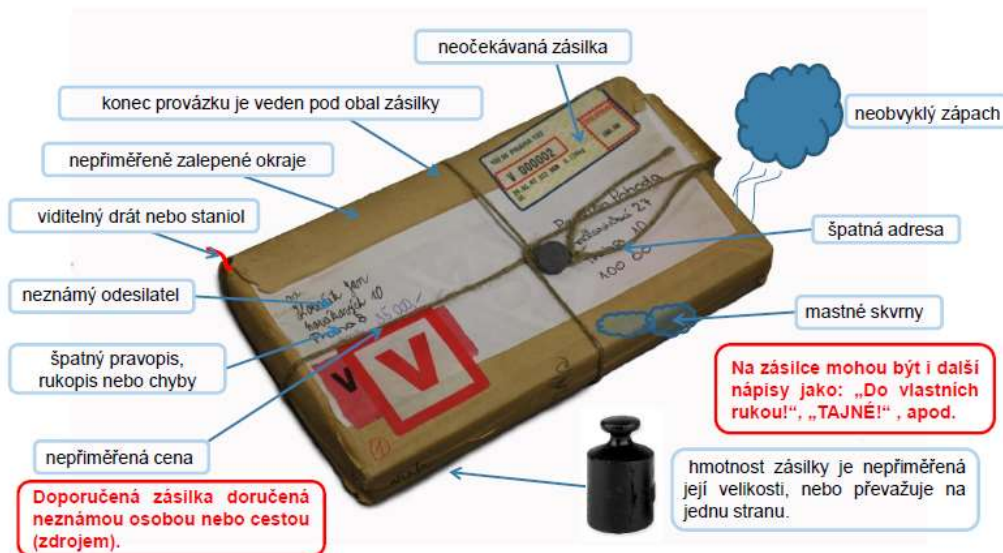
NVS v balíčku a dopise

Velmi zákeřné jsou také nástražné systémy ukryté v dopisech a poštovních balíčcích, které mohou při otevírání poškodit zdraví či život adresáta. V případě, že se zásilka jeví jako podezřelá, je nutné, aby zůstala neotevřená a uložená na bezpečném odlehlejší místo, a to do příjezdu policejního pyrotechnika.⁴¹

Na níže uvedeném obrázku jsou pak vyznačeny podezřelé indicie, které by měly poukazovat na balíček s možností uložení NVS. Vzhledem ke skutečnosti, že tato znamení se mohou vyskytovat na většině balíků či psaní, záleží jen na jednotlivci, jak velké je jeho podezření na NVS.

⁴⁰ Metodika k provádění pyrotechnických prohlídek dle ZP PP č. 12/2012, 2012, s. 26

⁴¹ Časopis Policista (publ. dne 29. 10. 2008) dostupné na <http://www.policista.cz/clanky/reportaz/nastrazne-vybusne-systemy-408/>.

Obr. 2 Znaky podezřelosti u zásilek⁴³

NVS v podezřelém předmětu

Podezřelým předmětem je možné označit např. menší podnikatelský kufrík nebo sportovní tašku, které svým vzhledem nijak nepředstavují na první pohled viditelné nebezpečí.

4.3 Příjem oznámení, postup po příjmu oznámení o uložení NVS

Jedním z nejdůležitějších bodů k odhalení pachatele a objasnění této trestné činnosti je příjem oznámení. Proto v této kapitole je popsán možný správný postup při příjmu oznámení o uložení NVS a rovněž postup po příjmu oznámení o uložení NVS.

Příjem oznámení

Oznámení o uložení NVS probíhá formou předání informace ze strany oznamovatele útvaru policie, případně jinému subjektu nebo orgánu, který následně tuto informaci útvaru policie dále zprostředkuje. Oznámení může být podáno osobou, která se o nebezpečí dozvěděla, nebo pachatelem, který o uložení nástražného výbušného systému nebo o svém úmyslu tak učinit, informuje policii buďto přímo prostřednictvím telefonní linky tísňového volání, anebo nepřímo, tzn. zprostředkovaně pomocí jiného subjektu nebo orgánu, nebo informuje

⁴³ Metodika k provádění pyrotechnických prohlídek dle ZP PP č. 12/2012, 2012, s. 28.

provozovatele objektu/odpovědnou osobu/vlastníka objektu, který následně informuje útvar policie.⁴⁴

Postup při oznámení o uložení NVS

Oznámení o uložení NVS jsou přijímána zpravidla telefonicky na operačním středisku policie prostřednictvím telefonní linky tísňového volání. Při přijetí telefonického oznámení policista zejména navazuje kontakt s oznamovatelem a vhodnou formou pak prodlužuje hovor s cílem získat důležité informace o místě, času a důvodech uložení NVS a jeho vzhledu a velikosti, případně konstrukci. Dále se policista snaží upřesnit místo a čas výbuchu, druhu a množství použité výbušniny a také zda pachatel má společníky a zda si uvědomuje následky svého jednání, či proti komu je útok veden apod. Dále policista přijímající oznámení provede záznam telefonického oznámení a dle možnosti za pomoci instalované záznamové techniky a v případě dostupného technického vybavení zajistí identifikaci oznamovatele. V neposlední řadě vyhodnotí policista telefonické oznámení vypsáním záznamu k identifikaci pachatele při telefonickém oznámení o uložení nástražného výbušného systému, ve kterém uvede podrobnosti z přijatého telefonního hovoru se zaměřením na veškeré detaily, které by mohly pomoci při identifikaci oznamovatele a místa, ze kterého bylo oznámení provedeno. Za tímto účelem byl vytvořen samostatný formulář, který policista musí po přijetí takového oznámení sepsat. Dále po oznámení policista postupuje dle uvedeného ZPPP č. 12/2012 se zaměřením na provedení úkonů po příjmu oznámení o NVS.⁴⁵

V případě, že o uložení NVS, nebo o svém úmyslu tak učinit, pachatel telefonicky informuje provozovatele objektu, odpovědnou osobu nebo vlastníka objektu, který následně informuje útvar policie, musí policista získat od oznamovatele věrohodnou reprodukci oznámení pachatele, kdy následně vyhodnotí obsahovou stránku oznámení a poté postupuje dle pokynů uvedených v uvedeném ZPPP č. 12/2012.⁴⁶

Dále je možnost, že o uložení NVS, nebo o svém úmyslu tak učinit, pachatel informuje jinou než telefonickou formou, kdy tedy nedojde k aktivní komunikaci s pachatelem. Poté policista musí zejména vyhodnotit obsahovou stránku oznámení a postupovat přiměřeně dle

---

⁴⁴ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 8.

⁴⁵ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 8.

⁴⁶ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 8.

ZPPP č. 12/2012, tzn., že policista musí vyrozumět operační středisko policie a učinit tak opatření k zajištění předmětů a stop ke znaleckému zkoumání.⁴⁷

Po přijetí oznámení a vyhodnocení závažnosti hrozby pak operační středisko policie, mimo standardních postupů, zejména vyšle na místo události potřebný počet policistů za účelem prověření hrozby a reaguje na poznatky a informace na místě události a dále zajišťuje další úkoly.⁴⁸

Záznam při přijetí anonymního oznámení

Jedním z možných způsobů, jak přispět k odhalení pachatele oznámení NVS je řádné sepsání dokumentu s názvem „Záznam k identifikaci pachatele při telefonickém oznámení o uložení nástražného výbušného systému“.

V tomto záznamu uvede příjemce oznámení, kterým je ve většině případů operační důstojník policie, veškeré skutečnosti, které se dozvěděl od oznamovatele. Tento záznam je koncipovaný jako dotazník, který se vyplní dle zjištěných skutečností v době co možná nejkratší po příjmu oznámení, a to s ohledem na řešení situace ze strany příjemce. V záznamu jsou předepsány příslušné údaje, které jsou vzhledem k podstatě telefonátu jako nejdůležitější poznatky z oznámení (viz Příloha P I). Tento dokument s názvem „Záznam k identifikaci pachatele“ je pak součástí spisového materiálu, jenž je vedený příslušným vyšetřovatelem.

---

⁴⁷ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 9.

⁴⁸ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, s. 9.

5 Ohledání místa činu

V souvislosti s telefonickým oznámením o uložení NVS je nutné, aby policista na operačním středisku tísňové linky byl schopen, co nejlépe identifikovat místo, ze kterého bylo oznámení učiněno, a toto zjištění okamžitě předal policistům, kteří v rámci zařazení do výjezdu provedou prvotní úkony na místě. V případě, že oznámení bylo učiněno z veřejného telefonního automatu, je nezbytné, aby mezi prvotními úkony bylo provedeno zajištění samotného telefonního automatu a jeho okolí, a to za využití oprávnění policie dle příslušných ustanovení uvedených v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“), s tím, že bude na místě provedeno řádné ohledání místa činu dle ustanovení § 113 trestního řádu se zaměřením na zajištění kriminalisticky upotřebitelných stop.

Ohledání místa a věci, které je provedeno ze strany výjezdového orgánu policie za účasti kriminalistického technika, je zejména soustředěno na samotný telefonní automat, včetně prostoru vnitřní části telefonní budky.

Jedním ze způsobů vedoucích k objasnění oznámení NVS, resp. k odhalení jeho pachatele, je např. zajištění pachové stopy z místa uvnitř budky telefonního automatu, tedy z místa, kde stál samotný oznamovatel (pachatel) a následně i ze sluchátka telefonního automatu. Dále je možné zajistit stopy biologické (stěry DNA) z tlačítek číselníku, a to zejména z čísel, pomocí kterých pachatel vytočil linku, na kterou následně provedl oznámení. Taktéž lze provést stěr z naslouchadla a mikrofonu, popř. rozložit mikrofon, za účelem provedení stěru slin z vnitřní části mikrofonu, neboť lze předpokládat, že při hovoru pachatele z jeho úst byly vyloučeny sliny, které se prsknutím mohly dostat až na samotný mikrofon.

5.1 Podmínky ohledání místa činu dle trestního řádu

Účel ohledání a protokol o něm je dle § 113 trestního řádu charakterizován takto:

„(1) Ohledání se koná, mají-li být přímým pozorováním objasněny skutečnosti důležité pro trestní řízení. K ohledání se zpravidla přibere znalec.

(2) Protokol o ohledání musí poskytovat úplný a věrný obraz předmětu ohledání; mají se proto k němu přiložit fotografie, náčrty a jiné pomůcky.“⁴⁹

---

⁴⁹ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2012, s. 718

5.2 Vyhodnocení zajištěných stop na místě činu

K vyhodnocení zajištěných stop, které byly v souvislosti s oznámením NVS zajištěny, je rovněž potřeba zjistit, kdo se tohoto protiprávního jednání dopustil. Tedy kdo je pachatel. V případě, že byl v souvislosti s oznámením o uložení NVS zjištěn či zadržen možný pachatel, je možné v souladu s ustanovením trestního řádu provést u jeho osoby prohlídku těla, které je daný pachatel povinen se podrobit s tím, aby zajištěné vzorky mohly být porovnány se zajištěnými stopami na místě činu, tedy např. v telefonní budce, nebo na předmětu obsahujícím NVS.

Toto zkoumání je provedeno na specializovaných pracovištích Policie ČR (tzn. v Kriminalistickém ústavu v Praze), nebo na pracovištích odboru kriminalistické techniky a expertíz, které se nacházejí ve vybraných městech v rámci ČR. Tato pracoviště jsou schopna pro potřeby orgánů činných v trestním řízení zpracovat znalecké posudky v oblasti klasických (např. daktyloskopie, mechanoskopie atd.), ale i moderních forensních disciplínách, jako je genetiky, chemie či počítačová expertíza.

V případě potřeby, kdy si policejní orgán nevystačí s pomocí svých prostředků, tedy s odborníky z OKTE, lze v rámci prověřování či vyšetřování přibrat také soudního znalce z příslušného oboru, který je schopen v rámci svých možností zpracovat znalecký posudek, na základě kterého lze rozhodnout v situaci, která je nutná pro další určení směru, kterým se trestní řízení bude ubírat. Na základě zjištěných skutečností může znalec určit, zda se konkrétního skutku dopustila konkrétní osoba. Přibrání znalce z oboru v souladu s ustanovením § 105 trestního řádu je jedním ze způsobů, který je příslušný k tomu, aby bylo možné ustanovit osobu pachatele. Toto zkoumání znalcem může proběhnout v rámci oborů, které jsou specifické pro osobu pachatele, např. z odvětví elektroniky, elektrotechniky, tj. zkoumání zapojení elektronického systému NVS, který určí, zda se jednalo o profesionála či amatéra v oboru.

5.3 Podmínky prohlídky těla dle trestního řádu

Dle § 114 trestního řádu je stanoveno následující:

„(1) Prohlídce těla je povinen se podrobit každý, je-li nezbytně třeba zjistit, zda jsou na jeho těle stopy nebo následky trestného činu. Není-li prohlídka těla prováděna lékařem, může ji provést jen osoba téhož pohlaví.

(2) *Je-li k důkazu třeba provést zkoušku krve nebo jiný obdobný úkon, je osoba, o kterou jde, povinna strpět, aby jí lékař nebo odborný zdravotní pracovník odebral krev nebo u ní provedl jiný potřebný úkon, není-li spojen s nebezpečím pro její zdraví. Odběr biologického materiálu, který není spojen se zásahem do tělesné integrity osoby, jíž se takový úkon týká, může provést i tato osoba nebo s jejím souhlasem orgán činný v trestním řízení. Na požádání orgánu činného v trestním řízení může tento odběr i bez souhlasu podezřelého nebo obviněného provést lékař nebo odborný zdravotnický pracovník.*

(3) *Je-li k důkazu třeba zjistit totožnost osoby, která se zdržovala na místě činu, je osoba, o kterou jde, povinna strpět úkony potřebné pro takové zjištění.*

(4) *Nelze-li úkon podle odstavců 1 až 3 pro odpor podezřelého nebo obviněného provést a nejde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity, je orgán činný v trestním řízení oprávněn po předchozí marné výzvě tento odpor překonat; policejní orgán potřebuje k překonání odporu podezřelého předchozí souhlas státního zástupce. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu.*

(5) *O povinnosti podle předchozích odstavců je třeba onu osobu poučit s upozorněním na následky nevyhovění (§ 66), podezřelý nebo obviněný se poučí také o možnosti postupu podle odstavce 4.*⁵⁰

5.4 Ohledání místa exploze

Ohledání místa exploze je nezastupitelným prvotním úkonem, který je účinným nástrojem k postupnému vyhledávání, zajišťování, předběžnému zkoumání a dokumentování všech změn, které se na místě těchto událostí vyskytují. Situace na místě události je specifická nejen pro svoji členitost, ale i pro výskyt míst, kde působící oheň, tlaková vlna nebo dým takto zasažené objekty nebo dílčí plochy včetně předmětů na nich rozdílným způsobem změnil. Z tohoto důvodu je ohledání místa exploze často velmi obtížné a mnohdy časově a zejména technicky komplikované, avšak je často rozhodující, mnohdy i jediné pro objektivní stanovení příčiny vzniku exploze.⁵¹

---

⁵⁰ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2012, s. 718-719

⁵¹ RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 88.

Cílem ohledání jsou pak zejména níže uvedené skutečnosti:

- nalézt místo vzniku události i pravděpodobnou příčinu, postup jejího dalšího pravděpodobného šíření,
- určit rozsah a hranice plochy zasažené vzniklou událostí, včetně jejího zadokumentování,
- vyhledat, zajistit a zadokumentovat kriminalistické stopy a jiné věcné důkazy,
- na základě předběžných výsledků rozhodnout o provedení dalších kriminalistických úkonů.⁵²

---

⁵² RYBÁŘ, M.; BRÁZDA, J. a RYBÁŘ, T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA - Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008, s. 88.

6 Fonoskopie

Daná kapitola je zaměřená na fonoskopii, neboť jedním ze způsobů, jak dosáhnout toho, že bude odhalen pachatel oznámení o uložení NVS je fonoskopické zkoumání záznamu hovoru.

Samotná fonoskopie se zabývá možnostmi identifikace osob podle hlasu, případně i možnostmi identifikace věcí podle zvuků, které vydávají při svém použití. Hlas člověka je charakterizovaný jako artikulovaný zvuk, který slouží ke vzájemnému sdělování myšlenek a informací mezi dvěma nebo více lidskými jedinci. Hlas člověka vzniká jako akustický výsledek složité činnosti řady lidských orgánů nebo jejich částí. Slyšitelný hlas člověka vzniká především při výdechu, tedy expiraci. V současné době je možná objektivní elektronická analýza hladu, a takto získané informace jsou využívány pro identifikaci osob podle hlasu.⁵³

Individuálnost lidského hlasu a tedy jeho použitelnost pro identifikační účely lze jednoduše demonstrovat na elementárních příkladech. Každý člověk bez problému pozná hlas svého známého v telefonu, aniž by se volající představil, dítě pozná hlas svého rodiče, který na něj volá apod.⁵⁴

Má-li být identifikována určitá osoba, je nutné získat její hlasový srovnávací materiál, tj. vhodnou ukázkou hlasu a řeči (např. podezřelé osoby bez jejího vědomí), anebo zkoušku hlasu a řeči na kvalitním přístroji. Z pohledu trestního řízení má za určitých okolností lidský hlas jedinečnou přednost před všemi ostatními důkazními prostředky včetně otisků prstů a stop DNA, neboť jde o přímý důkaz pachatelství nebo spolupachatelství.⁵⁵

6.1 Fonoskopické zkoumání

Fonoskopické zkoumání lze rozdělit na následující tři oblasti:

1. **Zkoumání hlasových projevů osoby**, které se zařazuje do oblasti identifikace osob podle jejich hlasu. Jedná se o využití kriminalistických stop, které odrážejí funkční

---

⁵³ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 180.

⁵⁴ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 180.

⁵⁵ PROTIVÍNSKÝ, M., KLVAŇA, K. *Základy kriminalistiky. 2. vydání*. Praha: Armex Publishing, 2007, s. 46

a dynamické vlastnosti objektu. Tento druh fonoskopických zkoumání je v praxi nejběžnější.⁵⁶

2. **Zkoumání záznamových prostředků**, které byly použity k zachycení hlasu člověka nebo zvuků různých objektů, Typickými příklady jsou zkoumání magnetofonů, bezdrátových přenosových zařízení apod. V poslední době k této skupině objektů přináležejí i digitální záznamové prostředky. V úvahu přichází i zkoumání mobilních telefonů a jejich komunikace a zkoumání různých projevů počítačových sítí, především internetu a obdobných národních nebo institucionálních sítí.

3. **Zkoumání dalších akustických stop**, které přispívají k získání kriminalisticky relevantních informací o konkrétní události a mají vztah k fonoskopickým zkoumáním. Jde např. o odhad velikosti a charakteru prostoru, ve kterém bylo mluveno, a začlenění záznamu do časového kontextu a odhad prostředí, ve kterém bylo mluveno (ulice, dílny, bytové prostory).⁵⁷

4. **Měřicí metoda**, se užívá ke kriminalistickému fonoskopickému zkoumání. Je založena na analýze lidského hlasu pomocí grafického záznamu výstupního signálu, tzv. sonogramu, což je grafický záznam lidského hlasu. Na tomto je ve vodorovné ose uveden čas, na svislé ose je uveden kmitočet a třetí rozměr tvoří údaj o intenzitě daného tónu v daném okamžiku, přičemž tento údaj je znázorněn zčernáním konkrétního místa na grafu.⁵⁸

6.2 Druhy fonoskopických stop

Fonoskopické stopy vznikají fixací mluveného projevu na příslušný nosič. V úvahu pochopitelně přichází i fixace různých zvuků vzniklých při používání věcí, tj. zvuky různých strojů, dopravních prostředků, ručního náradí apod., výjimečně i zvuky zvířat. Požadavek fixace fonoskopické stopy na příslušný nosič je značně limitujícím faktorem fonoskopických zkoumání. Pokud nelze zmíněnou fixaci uskutečnit, tzn., pokud není k dispozici potřebné

---

⁵⁶ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 181.

⁵³ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 181.

⁵⁸ RYBÁŘ, M. *Základy kriminalistiky*. Dobrá Voda u Pelhřimova, 2001, s. 86.

nahrávací zařízení – zejména magnetofon, nelze uskutečnit identifikaci objektu podle fonoskopických stop.⁵⁹

Naprostá většina fonoskopických stop je získávána nahrávkou z telefonního přístroje a je primárně ovlivněna kvalitou telefonního přenosu. To je typické pro anonymní volání na tísňové linky, příp. na jakýkoliv telefonní přístroj opatřený záznamovým zařízením.⁶⁰

6.3 Zjišťování telekomunikačního provozu

Jedním z dalších způsobů objasnění skutečností o uložení NVS je zjišťování telekomunikačního provozu v okolí místa odkud k oznámení o uložení došlo, a dále v okolí místa, kde se NVS nebo podezřelý předmět nachází.

Tedy tímto postupem je možné dosáhnout toho, že bude zjištěna osoba pachatele této trestné činnosti.

Řádný postup pro zjištění telekomunikačního provozu je uveden v ustanovení § 88a trestního řádu, kde jsou v 1. odstavci uvedeny jednotlivé trestné činy, na které se tento postup vztahuje. Uvedené ustanovení stanoví:

„(1) Je-li třeba pro účely trestního řízení vedeného pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky, pro trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 trestního zákoníku), pro trestný čin podvodu (§ 209 trestního zákoníku), pro trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací (§ 230 trestního zákoníku), pro trestný čin opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (§ 231 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pro trestný čin šíření poplašné zprávy (§ 357 trestního zákoníku), pro trestný čin podněcování k trestnému činu (§ 364 trestního zákoníku), pro trestný čin schvalování trestného činu (§ 365 trestního zákoníku), nebo pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, zjistit údaje o telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích

⁵⁹ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 180-183.

⁶⁰ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 180-183.

dat a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené, nařídí v řízení před soudem jejich vydání soudu předseda senátu a v přípravném řízení nařídí jejich vydání státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu soudce na návrh státního zástupce. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. Vztahují-li se žádost ke konkrétnímu uživateli, musí být v příkazu uvedena jeho totožnost, je-li známa.“⁶¹

6.4 Důvod zjišťování telekomunikačního provozu

Tento postup při zjišťování údajů o telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství, lze aplikovat v případě, že pachatel pro svoji hrozbu o uložení NVS použil mobilní telefonní přístroj, popř. tento přístroj měl alespoň v době oznámení při sobě, neboť oznámení mohl provést i jiným způsobem, jako je telefonát z VTA nebo zaslání poštovní zásilky ze zjištěného místa v ČR.

Dotazem u příslušných telefonních operátorů, lze zjistit, zda se osoba možného pachatele skutečně nacházela v danou dobu na místě činu či okolí, zda se pohybovala v okolí místa, odkud bylo učiněno oznámení o NVS, popřípadě tato místa zjištěnými skutečnostmi propojit a tedy zcela jasně určit, zda se osoba pachatele na obou místech nacházela. Z takto zajištěných důkazních materiálů je už na zkušenosti vyšetřovatele, zda je schopen takto zajištěné skutečnosti vyhodnotit, zaznamenat a v neposlední řadě předložit osobě, která je důvodně podezřelá z této trestné činnosti.

6.5 Zajištění telekomunikačního provozu v souladu s trestním řádem a jeho vyhodnocení

Zajištění postupu dle ustanovení § 88a trestního řádu je dáno postupem uvedeným v 1. odst. tohoto ustanovení, kdy policejní orgán musí zdůvodnit podání návrhu k tomuto postupu dozorujícímu státnímu zástupci, který svůj písemný návrh předloží v přípravném řízení soudci, který k tomuto postupu udělí Příkaz. Tento Příkaz musí být vydán písemně a musí být rovněž ze strany soudu řádně odůvodněn.

---

⁶¹ ČESKO. § 88a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2020 [cit. 25.2.2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#p88a-1>

Na základě tohoto příkazu dále postupuje policejní orgán v dané věci tak, že ve spolupráci je osloven pracovník specializovaného oddělení Útvaru zvláštních činností s žádostí o zajištění potřebných dat k tomu, aby bylo možné identifikovat provoz mobilních telefonů na daném místě ve stanovenou dobu, a to dle zjištěných telekomunikačních buněk, které jsou používány operátory mobilních sítí. Z takto zajištěných dat lze dalším postupem vyselektovat mobilní telefonní čísla, která se pohybovala na konkrétním místě. Zjištěná telefonní čísla je dále možné podrobit analýze pracovníkem skupiny případových analýz, která spočívá v tom, že zjištěná telefonní čísla jsou vložena do příslušných databází používaných Policií ČR a výsledkem může být pak zjištění konkrétních uživatelů mobilních čísel.

V případě, že nejsou ustanoveni uživatelé či uživatel mobilního telefonního čísla dle dostupných informačních systému policie, které se na místě nebo v jeho okolí pohybovaly, nezbývá než na konkrétní telefonní číslo operativním způsobem zavolat přímo vyšetřovatelem či operativním pracovníkem a takto se pokusit o ztotožnění uživatele, popř. možného pachatele oznámení NVS, anebo zjistit skutečnosti, které by propojily samotného uživatele telefonního čísla s osobou pachatele.

6.6 Psychologické typování pachatele

Jednou z možných cest vedoucích k objasnění NVS je psychologické profilování pachatele, které se v odborné literatuře nazývá též metodou psychologického portréту. Toto označení však není zcela přesné, neboť se nevyužívají jen psychologické vlastnosti pachatele, ale i vlastnosti biologické a sociální.⁶²

Tato metoda je použitelná v situacích, kdy dosud není znám pachatel, ale jsou k dispozici stopy z místa činu, které poskytují informace o vlastnostech pachatele, a dále např. způsob oznámení NVS. Tyto informace o pachateli vyplývají ze způsobu spáchání, z předpokládaných vztahů pachatele k oběti a z motivace.⁶³

Důležité je mít k dispozici obecné informace z jiných případů, které jsou svým modem operandi podobnými, a byly v minulosti objasněny. Z těchto se pak vyvozuje analogie ve vztahu k vyšetřovanému případu. Podmínkou při aplikaci této metody je široký výběr stop,

---

⁶² MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 62.

⁶³ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 63.

z nichž se dá usoudit na způsob spáchání a na motivaci, a dá se říci, že čím více zvláštností má daný případ, tím bohatší je informační báze pro vytváření profilu pachatele.⁶⁴

Na sestavení tzv. psychologického portréту pachatel se zpravidla podílí psycholog a kriminalista, často i sexuolog, psychiatr, soudní lékař, resp. i další odborník. Informace o neznámém pachateli se odvozují z ohledání více míst činů, stop a jiných důkazů, způsobu spáchání činů, motivace, předpokládaných vztahů pachatele k obětem aj. Tato metoda je využitelná především u sériově páchaných vražd, znásilnění, pohlavních zneužití, únosů spojených s vydíráním, vyhrožováním položením bomb (NVS), žhářství apod.⁶⁵

Profil pachatele

Profil pachatele by měl obsahovat pokud možno věk, pohlaví, rodinný stav, stupeň vzdělání, inteligence, emocionalitu, charakter, patologické známky chování, sexuální návyky a deviace, životní styl, sociální původ, současné postavení, zaměstnání, návyky, vzhled a úpravnost zevnějšku, bydliště ve vztahu k místu činu, motiv činu, recidivu, pravděpodobnost opakování deliktu, a doporučení, jak přistupovat k pachateli v případě jeho odhalení.⁶⁶

Psychologickému profilování je podobné řešení, zda určitá podezřelá osoba přichází v úvahu jako možný pachatel vyšetřovaného deliktu. Znalec, který tuto otázku řeší, má k dispozici konkrétní údaje o spáchaném činu a zároveň má podezřelou osobu, kterou může podrobit psychologickému vyšetření. I když lze takto podmínky zcela jasně porovnat, je však i přesto řešení tohoto problému velmi nesnadné, neboť neexistují žádné dostupné metody zpětné rekonstrukce psychických pochodů a stavu pachatele v době spáchání trestného činu.⁶⁷

---

⁶⁴ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 63.

⁶⁵ PROTIVÍNSKÝ, M., KLVAŇA, K. *Základy kriminalistiky. 2. vydání*. Praha: Armex Publishing, 2007, s. 11

⁶⁶ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 63.

⁶⁷ MUSIL, J.; KONRÁD, Z. a SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2. přepracované doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 63.

7 Empirická část

Úvodní část praktické části je zaměřená na statistické údaje, které se vztahují k protiprávnímu jednání týkající se šíření poplašné zprávy a to na úrovni celé ČR. Dále je statistika vedena k tomuto jednotlivému trestnému činu, neboť k trestnému činu „Obecné ohrožení“ není zcela možné přesně specifikovat jednání, ve kterém bylo objasněno jednání se skutečně uloženým NVS. Dále jsou pro účely praktické části a zároveň zhodnocení postupu při objasňování oznámení NVS popsány tři skutečné případy, které se odehrály na území města Olomouce.

7.1 Cíl výzkumného šetření

Cílem provedeného výzkumného šetření v bakalářské práci je formou komparativní analýzy demonstrovat postup věcně a místně příslušného policejního orgánu, tedy základního článku v podobě obvodního oddělení Policie ČR, tak oddělení obecné kriminality SKPV, při odhalování telefonických oznámení o uložení NVS, které byly řešeny v rámci Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Územního odboru Olomouc. Je zde uveden postup policistů, kteří jsou do akcí zapracováni, a jejich následné operativní šetření v průběhu prověřování za účelem zjištění možného pachatele tohoto protiprávního jednání. Vzhledem ke skutečnosti, že v dnešní moderní době se tato trestná činnost zpravidla koná tím způsobem, že oznámení o uložení NVS jsou učiněna prostřednictvím telefonátů, nejsou v uvedených příkladech uvedeny skutečnosti, které by popisovaly operativní a vyšetřovací postup při oznámení NVS prostřednictvím dopisu či obdobným způsobem za využití poštovních služeb. Tento způsob páčání trestné činnosti nebyl ve sledovaných letech, v rámci Územního odboru Olomouc spáchán, a proto není do této části hodnocení zařazen. Jedním z možných případů by taktéž byla situace se skutečně uloženým NVS na místě určení. Z tohoto pohledu by postup policejního orgánu byl zcela obdobný, ne-li stejný, avšak dalším úkonem, který by směřoval k odhalení pachatele, by bylo samotné zkoumání podezřelého předmětu anebo samotného NVS. V tomto případě by po zajištění takového předmětu pyrotechnikem na místě následovalo kriminalistické zkoumání možných stop zjištěných a zajištěných na samotném předmětu, zkoumání jeho složení, jeho uložení a použitá technika k jeho výrobě. Toto zkoumání by tedy v případě nálezu podezřelého předmětu nebo NVS probíhalo za účasti pyrotechnika v Kriminalistickém ústavu v Praze.

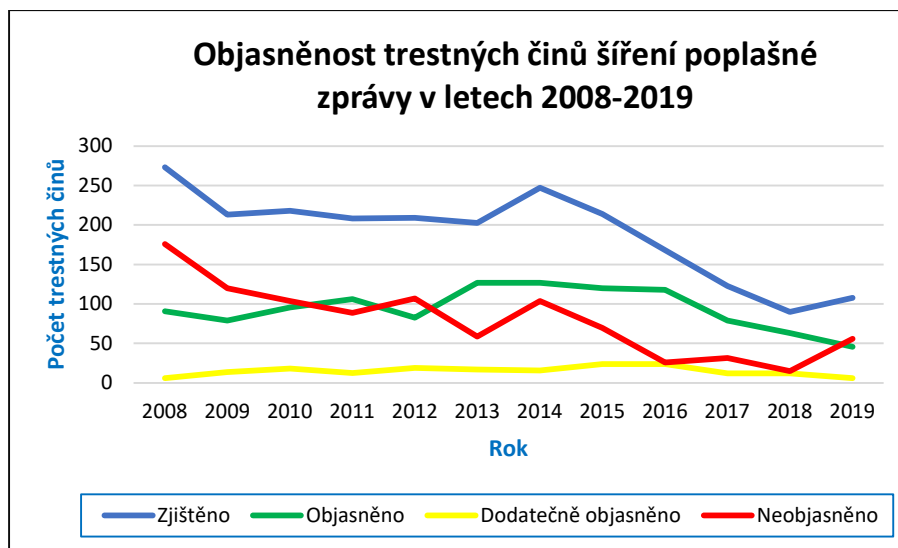
Jedním z cílů je také zhodnocení uvedené operativní činnosti policistů prostřednictvím tří níže uvedených případových studií, kteří jsou zařazeni do prověřovací fáze trestního řízení

při odhalování tohoto specifického protiprávního jednání páchaného určitým způsobem, přičemž jsou užívány ověřené postupy pro odhalení pachatele a dále jsou zde uvedeny také spolupráce mezi jednotlivými články policejního orgánu.

7.2 Kvantitativní ukazatele četnosti oznámení za roky 2008 – 2019

Níže uvedená statistika je zaměřena na znázornění trestných činů označovaných jako „šíření poplašné zprávy“ na úrovni celé ČR, a to v obecném smyslu, neboť získaná statistika Policie ČR dále nerozčleňuje charakter oznamované události, avšak řeší šíření poplašné zprávy komplexně. Takovými to oznámeními lze tedy chápat například právě hrozbu o uložení NVS na konkrétním místě, ale také např. otrávení vodovodního řádu ve městě, či například hrozbu spáchání útoku jednotlivce na veřejném místě proti skupině obyvatel apod. Komplexní tabulka znázorňující statistiku tohoto oznámení je pak uvedena v příloze P II.

Objasněnost přečinu šíření poplašné zprávy v letech 2008-2019

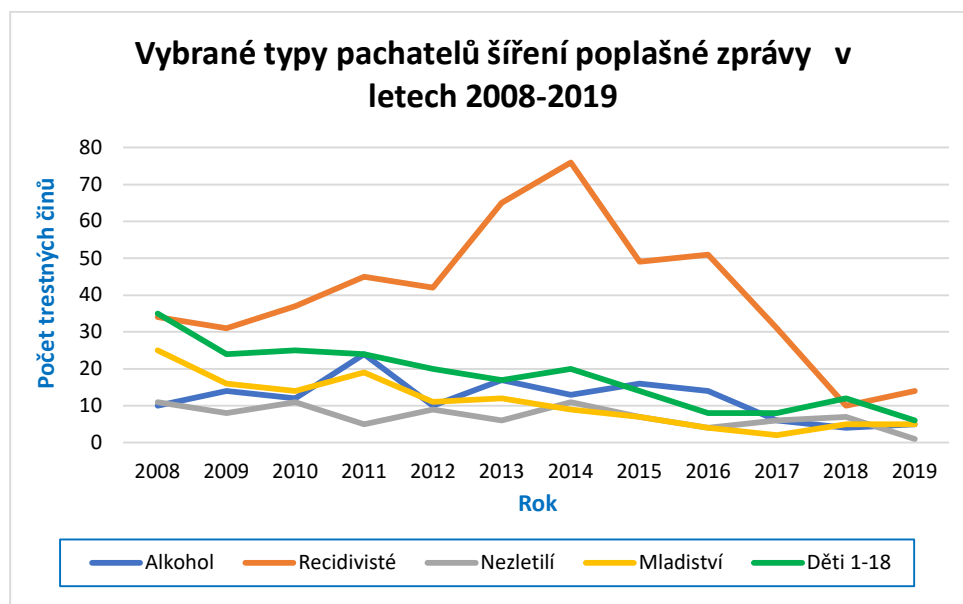
Obr. 3 Objasněnost přečinu šíření poplašné zprávy v letech 2008 – 2019⁶⁸
(zpracování vlastní)

Z výše uvedeného obrázku č. 3, jenž znázorňuje objasněnost trestných činů šíření poplašné zprávy v letech 2008–2019, je zřejmé, že objasněnost tohoto trestního jednání měla ve sledované období do roku 2013 stoupající tendenci, která v následujících letech téměř

⁶⁸ Statistické přehledy kriminality za roky 2008–2019 dostupné na <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

stagnovala. Od roku 2016 však objasněnost tohoto trestného činu stabilně klesá, čímž roste záporná hodnota objasněnosti, tedy neobjasněnost. Narůstající trend objasněnosti bylo možné přičítat např. zlepšené spolupráci mezi jednotlivými složkami policie, rovněž lepšímu využití moderních technologií a dále také stálé podpoře dalších orgánů činných v trestním řízení (státní zastupitelství, soudy). S ohledem na klesající počet oznámení po roce 2014 se objasněnost těchto trestných činů sice snižovala, ale její pokles nebyl tak rapidní a spíše dorovnávala počet samotných oznámení. Na konci roku 2019 neobjasněnost rapidně vzrostla, přičemž řada z těchto činů bude, nebo může být, dodatečně objasněna během roku 2020, což se projeví statisticky na konci tohoto roku.

Vybrané typy pachatelů šíření poplašné zprávy v letech 2008-2019

Obr. 4 Vybrané typy pachatelů šíření přečinu poplašné zprávy v letech 2008-2019⁷⁰ (zpracování vlastní)

Výše uvedený obrázek č. 4 znázorňuje počty skutků označených jako šíření poplašné zprávy, které byly spáchány osobami, které se svojí povahou odlišovaly od zcela běžných osob pachatelů, a které se ve sledovaném období mezi lety 2008-2019 tohoto protiprávního jednání dopustily.

⁷⁰ Statistické přehledy kriminality za roky 2008–2019 dostupné na <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Z obrázku č. 4 je tedy patrné, že nejvíce skutků šíření poplašné zprávy je pácháno osobami, které tuto trestnou činnost spáchaly již v minulosti. Jako druhý nejvyšší počet pachatelů oznámení NVS jsou dle této statistiky nezletilí a mladiství, a v neposlední řadě hraje na počínání pachatelů rovněž vliv alkoholu.

7.3 Demontrace a vyhodnocení situačních příkladů z aplikační praxe

V praktické části uvedených případových studiích č. 1 - 3 se jedná o oznámení o uložení NVS v objektech, které slouží pro veřejnost, resp. se jedná o budovy základních škol a nákupního centra. Tato skutečná oznámení, byla příslušnými policejními orgány řešena a výsledky jejich prověřování jsou ve studiích uvedeny. Uvedená protiprávní jednání svým spácháním dočasně ochromila provoz těchto zařízení, a bezdůvodně zasahovala do lidských práv a svým způsobem omezovala a ohrožovala plynulý chod běžného způsobu života lidí. Dále pak svým provedením omezovala a „de facto“ znesnadňovala pracovní povinnosti pracovníků složek integrovaného záchranného systému, kteří na smyšlená oznámení museli reagovat se stoprocentní jistotou a odhodláním. Z výše uvedeného je tedy patrné, že se jedná o případy, které byly spáchány osobami, které měly své osobní problémy, a tyto problémy se snažily vyřešit „zkratovitým myšlenkovým pochodem“, aniž by o svých problémech hovořily navenek.

Situační příklad č. 1

Dne 28. 3. 2014 v 07:26 hodin, bylo na linku tísňového volání č. 112 v Olomouci přijato telefonické oznámení z mobilního telefonu, bez vložené karty SIM, že: „*Na základní škole Mozartova v Olomouci je uložena bomba*“.⁷¹

Na základě přijatého oznámení byly k objektu Základní školy Mozartova v Olomouci, na ul. Mozartova č. 48, vyslány hlídky Integrovaného záchranného systému Olomouckého kraje a za Základní školy Mozartova bylo následně evakuováno celkem 30 dětí a 12 zaměstnanců školy. Celé akce se zúčastnilo 21 příslušníků Policie ČR, 6 hasičů Hasičského záchranného systému Olomouckého kraje a 2 strážníci Městské policie Olomouc. Zúčastněnými byla provedena důkladná prohlídka Základní školy i jejího okolí, kdy žádný výbušný systém nebyl nalezen. Ke zranění osob, ani ke škodě na majetku nedošlo.

---

⁷¹ Empirické materiály: Vlastní - Situační příklady z aplikační praxe KŘP Olomouckého kraje, Územní odbor Olomouc, Obvodní oddělení Olomouc IV

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem byly ve věci v souladu s ust. § 158 odst. 3 trestního řádu zahájeny úkony pro podezření ze spáchání přečinu šíření poplašné zprávy dle ust. § 357 odst. 1 trestního zákoníku, a toto prověřování probíhalo v kompetenci Obvodního oddělení Olomouc 4.

V prověřované věci bylo dotazem u Útvaru zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (dále jen ÚZČ) zjištěno, že telefonát na linku 112 byl uskutečněn z mobilního telefonu IMEI: 355....40739590, bez vložené karty SIM a dle hlasu bylo zřejmé, že se jedná o hlas mladého člověka - chlapce.

Následnou další spoluprací ÚZČ bylo zjištěno, že v posledním období byly do mobilního telefonu IMEI: 355....40739590 vloženy 2 karty SIM, operátora O2, s účastnickými čísly +420 728 ... 291 a +420 722 ... 968. Lustrací těchto telefonních čísel ve spolupráci s pracovníky Skupiny případových analýz (dále jen SPA) bylo zjištěno, že se jedná o anonymní karty O2-Go karty, které nejsou registrovány na konkrétní osobu uživatele.

Dále následoval postup ke zjištění údajů o telekomunikačním provozu dle ustanovení § 88a odstavce 1 trestního řádu, prostřednictvím dozorcujícího Okresního státního zastupitelství v Olomouci, kdy na jeho návrh byl vyžádán příkaz ke zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu telefonních čísel +420 728 ... 291 a +420 722 ... 968. Tento příkaz byl dne 23. 4. 2014 vydán Okresním soudem v Olomouci, pod č. j. 0Nt 20../2014.

Provedenou důkladnou analýzou provedeného výpisu a rozsáhlým šetřením orgánu Policie ČR z Obvodního oddělení Olomouc 4, ve spolupráci se skupinou Extrém z Územního odboru Olomouc OOK SKPV, kteří zajistili potřebná podání vysvětlení osob, které komunikovaly s osobou využívající uvedená telefonní čísla k předplaceným telefonním kartám, byl jako jediný možný podezřelý vytipován nezletilý J. C. r. 1999, který byl v prověřované věci dne 6. 6. 2014 vyslechnut za přítomnosti pracovnice Odboru sociálně právní ochrany dětí města Šumperk, který se k věci následně v plném rozsahu doznal. Jeho podnět pro oznámení o uložení NVS v budově školy byl takový, že se bál svých dvou spolužáků, kteří si z jeho osoby vytvořili objekt pro svou legraci, a v daný den se s nimi nechtěl ve škole potkat.

Z vyžádané zprávy Odboru sociálně právní ochrany dětí města Šumperk vyplývá, že J. C. r. 1999, byl rozsudkem Okresního soudu v Šumperku pod sp. zn. 40P 4../1999 svěřen do péče Střediska sociální prevence v Olomouci, ul. Na Vozovce č. 26, kdy v následné době byl usnesením vydaným Okresním soudem v Šumperku vydaným pod sp. zn. 40P 4../1999, svěřen

na prodlužovaný pobyt manželů S. v Šumperku. Ze zprávy dále vyplynulo, že J. C. vyrůstal v domácnosti společně s matkou a prababičkou a nad jeho výchovou byl stanoven dohled, neboť jeho matka byla závislá na návykových látkách a opakovaně podstoupila léčení na detox. V červnu 2007 byl J. C. svěřen do péče prababičky a rozsudkem Okresního soudu v Šumperku mu byla dne 18. 12. 2009 nařízena ústavní výchova. Dne 16. 5. 2011 byla ústavní výchova zrušena a J. C. byl opět svěřen do péče matky. Postupem času ovšem opět docházelo ke zhoršení chování a prospěchu. Z uvedeného důvodu byl J. C. umístěn dne 25. 2. 2013 do Střediska sociální prevence v Olomouci. Ze zprávy Střediska sociální prevence v Olomouci dále vyplynulo, že J. C. je komunikativní a společenský chlapec, jehož nechuť navštěvovat základní školu a zhoršení prospěchu bylo zapříčiněno tím, že se nemohl vrátit ke své matce a jeho pobyt ve Středisku sociální prevence tak byl stále prodlužován.

Po provedení všech úkonů dle trestního řádu, rozhodl policejní orgán ve věci s tím, že skutku se bezpochyby dopustil J. C. r. 1999.

Vzhledem ke skutečnosti, že J. C. byl v době spáchání činu jinak trestného osobou nezletilou, rozhodl se v uvedené době orgán Policie ČR, Obvodního oddělení Olomouc 4, věc odložit ve smyslu ustanovení § 159a odstavce 2 trestního řádu ve spojení s ustanovením § 11 odstavce 1 písmene d) trestního řádu, neboť ve smyslu ustanovení § 89 odstavce 1 z. č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, dítě mladší patnáct let není trestně odpovědné.

Po nabytí právní moci usnesení byl spisový materiál, ve smyslu ustanovení § 90 odstavce 1 z. č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, předložen Státnímu zastupitelství v Olomouci k podání návrhu na řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let.

Výsledek šetření:

V této případové studii byla ve spolupráci mezi jednotlivými články Policie ČR učiněna ukázková spolupráce za využití moderních prostředků a standardních postupů, která vedla k ustanovení pachatele smyšleného oznámení NVS v budově Základní školy Mozartova v Olomouci, a jeho následného doznání se.

Situační příklad č. 2

Dne 16. 10. 2008 bylo na OOP ČR Olomouc IV oznámeno J. Š., ředitelem Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Svatoplukova č. 11, že v době okolo 7:50 hodin téhož dne

telefonoval na tel. číslo 585 ... 644, pevné linky, umístěné v kabinetě základní školy, neznámý chlapecký hlas, který uvedl: *"Je u vás bomba, do půl hodiny se může něco stát"* a poté zavěsil, v důsledku čehož nechal ihned evakuovat všechny žáky a zaměstnance školy mimo ohrožený prostor.⁷²

Na místě bezprostředně po oznámení zasahovalo 11 policistů Okresního ředitelství Policie ČR Olomouc (v uváděné době ještě neexistovalo Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje), 2 psovodi Správy severomoravského kraje se dvěma specializovaně vycvičenými psy na vyhledávání výbušnin. Bylo evakuováno celkem 150 osob. Prohlídkou budovy nebyla nalezena žádná výbušnina a během opatření nedošlo ke zranění osob, ani ke škodě na majetku. Provedeným šetřením a výpisem tel. hovorů na uvedeném tel. čísle bylo zjištěno, že telefonický hovor o uložení bomby byl uskutečněn dne 16. 10. 2008 v 07:51:45 hodin z veřejného telefonního automatu tel. č. 585 ... 008, který je umístěn v Olomouci, na ulici Hodolanská.

Na základě přijatého oznámení bylo orgány Policie ČR vedeno šetření za účelem zjištění pachatele uvedeného trestného činu. Byl proveden výslech oznamovatele a šetření na místě činu. Bylo provedeno ohledání místa činu a to jak budovy školy, tak telefonní budky, ze které byl hovor uskutečněn. Ze sluchátka telefonního automatu byl zajištěn stěr biologického materiálu, který však nebyl zaslán ke zkoumání, neboť zajištěný vzorek nebylo možné porovnat s vytipovanou osobou. Další kriminalistické stopy nebyly zjištěny a zajištěny. Pachová stopa nebyla ze sluchátka zajištěna, neboť k ohledání telefonního automatu došlo hodinu a půl po oznámení.

K případu bylo vedeno šetření společně se Službou kriminální policie a vyšetřování Obvodního ředitelství Policie ČR Olomouc, Městskou policií Olomouc a rovněž mezi osobami, které mají vztah k místu spáchání trestného činu, tedy žáky a učiteli. Veškeré šetření však bylo bezvýsledné. Byla zajištěna podání vysvětlení osob, které se nacházely, popř. pracovaly, v blízkosti telefonního automatu na ulici Hodolanská v Olomouci, ze kterého bylo provedeno oznámení, avšak takto nebyly zjištěny poznatky vedoucí k odhalení pachatele.

Během následného šetření ve věci bylo provedeno opakované kontaktování oznamovatele J. Š., který k věci uvedl, že mezi učiteli a žáky nebyly zjištěny poznatky, které

---

⁷² Empirické materiály: Vlastní - Situační příklady z aplikační praxe Správy severomoravského kraje, Okresní ředitelství Policie ČR Olomouc, oddělení obecné kriminality SKPV

by směřovaly k osobě pachatele. Dále byli vytipováni žáci školy, kteří nebyli v den oznámení o uložení NVS ve škole, avšak i z těchto žáků nevzešel možný pachatel.

Po takto provedeném šetření byla věc odložena v souladu s ustanovením § 159a odstavce 5 trestního řádu s tím, že nebyly zjištěny skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání.

Výsledek šetření:

Během popsaného postupu v případové studii č. 2 nebyly využity veškeré metody, které by vedly k objasnění skutku a jeho pachatele. Zpracovatel věci však věc vedl správným směrem, a to za využití všech prostředků, které by vedly k objasnění a které měl k dispozici. V tomto případě lze uvést, že bylo na škodu nezajistit pachovou stopu ze sluchátka veřejného telefonního automatu, neboť tato mohla napomoci při dalších úkonech v řešení věci. Této stopy mohlo být například využito jako psychologické výhody při jednání s vytipovanými žáky školy, neboť jen tito mohli mít zájem na tom, aby v danou dobu byl provoz školy přerušen. Popřípadě mohla být tato stopa srovnána s pachovými vzorky těchto osob.

Další využití moderních prostředků k odhalení pachatele, jako je zjištění údajů o telekomunikačním provozu dle ustanovení § 88a trestního řádu by bylo ve věci přinejmenším neúčinné. Tento postup lze využít za předpokladu, že pachatel oznámení učinil pomocí mobilního telefonního přístroje. V případě, že oznámení je učiněno z veřejného telefonního automatu, je už jen málo pravděpodobné, že by pachatel v době oznámení měl u sebe alespoň zapnutý telefonní přístroj, ze kterého provedl další hovor v době před oznámením či po oznámení. Tento postup vyšetřování by však byl velice zdlouhavý a výsledek by tak nemusel být zcela prokazující.

Situační příklad č. 3

Dne 2. 3. 2013 v 19:23 hodin bylo na linku 112 telefonicky ženským hlasem oznámeno: „*V prostoru hypermarketu Globus v Olomouci je uložena bomba, která za 45 minut vybuchne*“.⁷³

Na základě přijatého oznámení byly k hypermarketu Globus v Olomouci, na ulici Pražská č. 39, vyslány hlídky Integrovaného záchranného systému Olomouckého kraje, kdy na

---

⁷³ Empirické materiály: Vlastní - Situační příklady z aplikační praxe KŘP Olomouckého kraje, Územní odbor Olomouc, Obvodní oddělení Olomouc IV

místo bylo postupně vysláno 16 policistů Územního odboru Policie ČR Olomouc, psovod Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje se služebním psem a 2 pyrotechnici Pyrotechnické výjezdové skupiny Olomouc a dosahový důstojník policie, přičemž byly během 35 minut evakuovány všechny prostory hypermarketu Globus a připojeného obchodního centra City, kdy se jednalo přibližně o 2 010 osob. Následně byla provedena pyrotechnická prohlídka jak v hypermarketu, tak i obchodního centra, přičemž žádný nástražný výbušný systém nebyl nalezen. Takto byl zastaven provoz v 80 obchodních jednotkách na dobu 1:35 hodin a zrušen program Multikina CineStar v průběhu celého večera.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem byly ve věci v souladu s ustanovení § 158 odstavce 3 trestního řádu zahájeny úkony pro podezření ze spáchání přečinu šíření poplašné zprávy dle ustanovení § 357 odstavce 1, odstavce 2 trestního zákoníku.

V prověřované věci bylo dne 3. 3. 2013 na základě prvotní spolupráce s ÚZČ zjištěno, že telefonát na linku 112 byl uskutečněn z mobilního telefonu IMEI: 354....29160190 bez vložené SIM karty a dle hlasu bylo zřejmé, že se jedná o hlas ženy. Dále bylo zjištěno, že v posledním období byly do mobilního telefonu s uvedeným IMEI: vloženy SIM karty s uživatelskými čísly +420 605 ... 496 a +420 605 ... 716, operátora T-mobile, a provedenou lustrací těchto čísel v dostupných evidencích bylo zjištěno, že tyto v minulosti používala jistá I. F. r. 1969.

Zjištěná I. F. byla v době pěti dnů po oznámení uložení NVS kontaktována ze strany policistů pracovní skupiny Extrém z oddělení obecné kriminality SKPV, kdy následně se ve svém podání vysvětlení k oznámení o uložení NVS plně doznala. Jako důvod svého jednání uvedla, že takto chtěla vyvolat u jejího přítele strach o její život, neboť ten dle jejího tvrzení měl vědět, že v tu dobu se bude nacházet v hypermarketu Globus a tímto chtěla utužit vzájemný vztah, který procházel krizí. Jednání I. F. bylo umocněno požitím alkoholických nápojů, které požívala v průběhu odpoledne před oznámením.

Na základě takto zjištěných poznatků a po důkladném vyčíslení škody bylo ve věci dne 28. 8. 2013 prověřované I. F. sděleno podezření dle ustanovení § 179b odstavce 3 trestního řádu ze spáchání přečinu šíření poplašné zprávy dle ustanovení § 357 odstavce 1, odstavce 2 trestního zákoníku. Následně takto byla věc předložena dozorujícímu státnímu zástupci, který podal návrh na potrestání Okresnímu soudu v Olomouci, který jmenovanou uznal vinnou, a za její jednání byla trestním příkazem odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců,

s odkladem na zkušební dobu v trvání 1 roku a 6 měsíců. Dále jí byla stanovena náhrada vzniklé škody na zisku provozoven ve výši 136 458,00 Kč.

Výsledek šetření:

V tomto situačním příkladu se opětovně potvrdila souhra policejních součástí, kdy byly v souladu s trestním řádem zjištěny a zajištěny potřebné a důkazní materiály, a v rychlém sledu byla pachatelka trestného činu vypátrána, vyslechnuta, přičemž se ke svému jednání se plně doznala.

7.4 Rozhovory na dané téma

V rámci empirické části práce byl zařazen řízený rozhovor se členem pyrotechnické skupiny Armády ČR a polostrukturovaný rozhovor se členem odd. obecné kriminality SKPV Policie ČR, jenž mají nastínit problematiku odhalování NVS v praxi.

V rámci práce byl plánovaný řízený rozhovor se členem Pyrotechnické skupiny Policie ČR v Olomouci, avšak vzhledem k poslednímu vývoji politické situace ve světě, zejména s ohledem na zvýšené riziko možných teroristických útoků, bylo od tohoto rozhovoru upuštěno. Jako hlavní důvod byla vedoucím pracovníkem této skupiny v Olomouci, který si nepřál být jmenován, uvedena skutečnost, že v současné chvíli je kladen důraz zejména na bezpečnost pracovníků pyrotechnické skupiny při výkonu jejich práce v terénu, kdy není v jeho zájmu, a to i pro potřebu vyhotovení této práce, aby byly uváděny jakékoliv technicko-taktické údaje z postupů při odhalování oznámených NVS. Stejně tak není možné uvádět jména a ani přibližné počty členů skupiny, včetně počtu výjezdů k NVS a způsobů, jakým jsou tyto předměty zneškodňovány. Všechny tyto informace jsou přísně střeženy, a nelze s nimi volně nakládat.

7.4.1 Rozhovor se členem pyrotechnické skupiny Armády ČR

V rámci práce byl plánovaný řízený rozhovor se členem Pyrotechnické skupiny Policie ČR v Olomouci, ale vzhledem k poslednímu vývoji politické situace ve světě, zejména s ohledem na zvýšené riziko možných teroristických útoků, bylo od tohoto rozhovoru ze strany vedení této skupiny upuštěno. Důvodem byl důraz na bezpečnost policistů při výkonu služby v terénu, kdy není v zájmu zveřejňovat jakékoliv technicko-taktické údaje z postupů při odhalování oznámených NVS. Stejně tak není možné uvádět jména a ani přibližné počty členů

skupiny, včetně počtu výjezdů k NVS a způsobů, jakým jsou tyto předměty zneškodňovány. Všechny tyto informace jsou přísně střeženy, a nelze s nimi volně nakládat.

Vzhledem k této skutečnosti byl požádán o rozhovor člen pyrotechnického týmu z Armády ČR kpt. Bc. M.L, který byl zaměřen na poznatky ve výcviku a výkon v misi v Afgánistánu.⁷⁴

Otázka: Jaké je Vaše místo působitě v armádě a jaké jsou Vaše zkušenosti ze zahraničních misí?

Sloužím u 151. ženijního praporu v Bechyni. Na položené otázky odpovím dle svého nejlepšího vědomí a svědomí a na základě desetileté praxe. Věcně odpovím snad na všechny dotazy, ale vím, že detailnější informace jsou na delší povídání.

Otázka: Co je přesnou náplní Vaší pracovní činnosti?

Vykonávat organizovat a řídit pyrotechnickou činnost, zneškodňovat IED, což je improvizované výbušné zařízení, dále pokusně delaborovat munici, provádět experimentální způsoby zneškodňování za účelem vývoje nových postupů, provádět výcvik jednotek v oblasti C-IED, což je taktika a různé postupy jak odhalit IED, popřípadě předcházet jeho účinku proti vojákům a civilistům.

Otázka: Kolik je pyrooddělení v AČR a kolik mají členů?

2x expozitura Vojenské policie, 1x rota EOD v Bechyni, 2x EOD tým u rot podpory (1x Bechyně, 1x Olomouc), EOD tým u 601. sk v Prostějově a 2x výcviková skupina (1x Bechyně, 1x Vyškov). Počty sloužících bohužel sdělit nelze. EOD jsou týmy, které vyjíždějí k EID.

Otázka: Jsou pozice pyrotechniků nějakým způsobem rozlišeny vzhledem k zaměření, nebo se všichni orientují napříč odvětvím?

Od všeobecných znalostí a schopností se oddělují skupiny zaměřené na CBRN, MNT, Analytická skupina, Combat EOD. Toto jsou skupiny, které se zaměřují na zbraně hromadného ničení.

---

⁷⁴ Rozhovor s kpt. Bc. M.L, člen pyrotechnického týmu 151. pluku Armády ČR v Bechyni, ze dne 16.3.2020.

Otázka: *Jaká byla minulost a jaké je to v současnosti ve vztahu ke znalostem např. r 1996 a současnost?*

Začátky byly spíše pionýrské, kdy se většina postupů při výcviku jen simulovala, kdežto dnes používáme živé systémy, proti kterým jdeme tzv. naostro výbušninou i speciálním vybavením jako třeba detektor, robot, RTG a mnoho dalšího. Podobné je to i s oblastmi výcviku. V minulosti dominovala spíše munice, dnes se pozornost překlátila spíše na IED.

Otázka: *Jaké se používaly metody k odhalování NVS např. v r 1996 a jaké se používají v současnosti?*

V minulosti se jednalo spíše o manuální odhalování i za pomoci odstupné manipulace např. za použití lan, řezáků a podobně. V současnosti je podmínka, pokud to taktická situace dovoluje, používat v maximální míře odstupné prostředky např. robot, RTG, lanové techniky, chem. přístroje, půdní radary atd.

Otázka: *Jaká jsou nejčastější oznámení nebo výjezdy?*

V ČR řeší tuto otázku Policie ČR. U nás ve vojenských prostorech toto řeší Vojenská Policie. Při zahraničních misích jsou to zejména Turn-in: donesení místními obyvateli; nález podezřelého předmětu koaličními jednotkami i místními; likvidace IED incidentu při patrolovací činnosti; zajištění a likvidace poškozené, vadné nebo přestárlé munice; zajištění a likvidace selhané, nevybuchlé či havarované munice.

Otázka: *Kolik máte měsíčně výjezdů?*

V republice 0, v misi cca 40 měsíčně.

Otázka: *Podílíte se nějakým způsobem na odhalování oznámení NVS, případně jakou činností např. spolupráce s Policií ČR při vyhodnocování telefonního oznámení apod?*

V republice je to čistě v kompetenci PČR. Mé zkušenosti z mise jsou takové, že provádíme prvotní analýzu důkazního materiálu včetně fotodokumentace. Vše se poté posílá do laboratoře, kde se provádí detailní zkoumání např. DNA, otisky, chem. analýza výbušnin, zanášení do databáze, případně vyhledávání spojitostí z předchozích incidentů. Naším úkolem je hlavně vytřídit materiál a předat jen to, co je bezpečné pro další manipulaci a pokud možno nic nekontaminovat.

Otázka: Kolik máte oznámení, ve kterých se jedná o podezření na NVS, a v případě skutečného NVS, na kterých místech se tyto systémy nacházejí?

Za půlroční působení v misi v Afgánistánu se jednalo o cca 13 případů. Jednalo o systémy iniciovaných obětí – Boobytrap, tedy nášlapné miny, Pressure plate, což je výbušnina, která je iniciována spojením dvou kovových kontaktů atd. Později kombinace iniciované obětí a iniciované povelu- Command wire, což je výbušnina napojená na dlouhý vodič od 10 do 100 m, dále Command pull, což je výbušnina iniciovaná zvednutím ze země, a Radio controlled, které jsou ovládány rádiovými vlnami nebo mobilem atd. V poslední době se jedná o Radio controlled IED což je vzhledem k používání rušičů neúčinné, ale nejnebezpečnější jsou hlavně SUICIDE IED - sebevrah ať už jde pěšky, jede na kole, na motorce nebo ve vozidle.

Otázka: Které metody slouží k identifikaci NVS, k likvidaci a který způsob je nejefektivnější?

Nejčastěji jsou to způsoby pozorování, zpravodajské informace, informace od místních (většinou nechtějí, aby jim bouchla zeď či silnice), technické prostředky (radary, RTG, detektory atd.), včetně speciálně cvičených psů. Nejefektivnější a současně nejbezpečnější je rozhodně zničení na místě.

Otázka: V případě atrapy NVS, co se s tímto předmětem dále děje v rámci dalšího postupu?

I když se jedná o atrapu, postupuje se stejně jako u skutečné nástrahy. Atrapy většinou bývají vyráběny skutečnými teroristy za účelem zjištění našich postupů, takže např. otisky či DNA bývá cennou informací.

Otázka: Provádíte i identifikaci již neaktivního NVS, jako je zjišťování stop ve spolupráci s kriminalistickým technikem či kriminalistickým ústavem anebo znalcem v oboru?

Jsou mezi námi i jednotlivci, kteří se tímto zabývají, ale jedná se spíše o 2 až 3 lidi, takže obecně lze říci, že tato schopnost přísluší speciálně školeným a vzdělaným lidem.

Otázka: Která složka Armády ČR se věnuje způsobům odhalování NVS a jejich oznámení, co se týká vyšetřování?

To, jak odhalit NVS je otázkou taktiky a výcviku EOR specialistů a zdokonalovacího výcviku u útvarů. Jde pouze o schopnost nalézt hrozbu a umět ji přesně popsat. Jak systém funguje a jak jej deaktivovat přísluší pouze jednotkám EOD v misi a Vojenské policii v republice, přičemž se musí systém nacházet ve vojenských prostorech atd. Postup je však dle platné legislativy.

Prezentovaný rozhovor se členem pyrotechnické jednotky Armády ČR potvrzuje skutečnost, že způsoby výcviku, získávání znalostí ze školení a nabývání praktických zkušeností z výkonu svého zaměstnání na zahraničních misích zvyšují odbornost jednotlivých členů pyrotechnické skupiny, čímž dochází k získávání vyšší odbornosti a tedy zvýšené možnosti deaktivace NVS před jeho aktivním použitím. Ve skutečnosti nejde předejít prvotnímu jednání pachatele, které je skryté, ale následné odhalení a zneškodnění NVS za použití profesionálního přístupu jeho možnost použití rapidně snižuje. Lze předpokládat, že odborná znalost pyrotechniků zařazených u Policie ČR, kteří operují na území ČR se s určitostí oproti minulosti neustále zvyšuje, a nové technologie ke zneškodnění NVS nemohou být nikdy horší, než jsou ty současné anebo než ty, které se používaly v minulosti.⁷⁵

7.4.2 Rozhovor s členem Oddělení obecné kriminality Policie ČR

V rámci provedeného výzkumu k předmětu zpracování této práce byl pořízen polostrukturovaný rozhovor s vyšetřovatelem 2. oddělení obecné kriminality Územního odboru Přerov, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje por. Bc. M. K., který má více než dvacetileté zkušenosti a odpovědět na položené otázky.⁷⁶

Otázka: Kdy jste naposledy odhaloval oznámení či oznámené uložení NVS?

Nevzpomínám si, že bych za svoji kariéru odhaloval uložený či použitý NVS. V této souvislosti jsem však odhaloval a odhalil několik oznamovatelů, kteří šířili poplašnou zprávu. Je tomu však již několik let a v současné době je mojí náplní práce spíše vyšetřování případů týkajících se ublížení na zdraví. Ani tak si nevzpomínám, na to, že by v posledních deseti letech bylo v rámci Olomouckého kraje odhalováno uložení aktivního NVS. Čímž chci říct, že

---

⁷⁶ Rozhovor s kpt. Bc. M.K, policista 2. odd. obecné kriminality zařazen na článku Policie ČR Územní odbor Přerov, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje ze dne 12.3.2020

k ukryvání NVS v kraji nedochází, a ani se uložení NVS nepotvrdilo, a jednalo se tak o smyšlená oznámení.

Otázka: Jaké metody a způsoby se v současné době používají při odhalování oznámení NVS?

V dnešní době je postup v rámci způsobu odhalování pachatele této trestné činnosti v podstatě stejný oproti tomu, který se používal v minulosti, tedy klasické ohledání místa činu a vyhodnocování zajištěných stop, včetně využití fonoskopického zkoumání hlasového záznamu. Lze říci, že postup zůstal zachován, akorát je více využíváno moderní technologie při odhalování a to s ohledem na současné trendy moderní doby. Takto hovořím například o využívání kamerových systémů, které se nacházejí na frekventovaných a vlastně v současné době i na méně sofistikovaných místech, včetně využívání mapování provozu mobilních telefonů, a to nehovořím a o přístrojích používaných při forenzních zkoumáních. Tyto rádobý vymoženosti v dobách nedávno minulých ještě nebyly natolik rozšířené, aby je bylo možné určitým způsobem, samozřejmě v souladu se zákonem, využívat při zjišťování a odhalování pachatelů různé trestné činnosti. S ohledem na odhalování pachatele oznámení NVS je však i v současné době omezeno využití těchto způsobů objasňování, neboť ne vždy a ne všude jsou kamerové systémy, a ne vždy a ne všude je využito mobilního telefonu pachatelem. Takto se opět vrátím k tomu, že základem je stále využití dosavadních způsobů odhalování pachatele a jeho motivu, které jsou postupem času ověřeny. Hovořím o prvotním postupu po příjmu oznámení či nalezení uloženého NVS, a to nejen ve vztahu právě k tomuto protiprávnímu jednání, kdy nelze vynechat zažité postupy jako je ohledání místa činu či zajištění zvukové nahrávky hlasu oznamovatele, neboť jakékoliv opomenutí, nebo přehlédnutí podstatné skutečnosti stran policejního orgánu může vést k tomu, že trestný čin bude dokonán, nebo se pachateli podaří uniknout tím způsobem, že nebude odhalen.

Otázka: Je rozdíl mezi postupy odhalování pachatele a jeho motivu dnes a v minulosti?

Jak jsem uvedl, zažité postupy zůstaly stejné, jen se k tomuto přidaly způsoby založené na využití moderních, ne-li nejmodernějších technologií, které však nemohu uvádět. Co se týká minulosti, zde je možné hovořit o tom, že v dobách dřívějších, ale přitom ne tak vzdálených, byla lepší komunikace s lidmi jako takovými. Policie taktéž měla své PSVB, tedy pomocné strážce veřejné bezpečnosti, jejichž členové fungovaly jako zdroje informací, resp. zásadních informací. Stejně tak operativní pracovníci dřívější SKPV byli dle mého názoru více v terénu

než v současnosti. Lidé si také dříve více všimli svého okolí, což se v současné době zase tak říci nedá. Současná digitální a zrychlená doba veřejnost, ale však ne celou veřejnost, více uzavřela do sebe, kdy lidé jsou k sobě méně tolerantní než tomu bývalo právě v té nedávné minulosti. Taktéž nebyl takový pohyb lidí, čímž myslím, že lidé toliko nedojížděli za prací třeba do vedlejších měst, a místní znalost místa a času u lidí byla pro policejní práci přívětivější než v současné době. Co se týká motivu jednání pachatele oznámení NVS, tak v tomto ohledu zase k takové změny nevidím. Lze uvést, že důvod, pro které se pachatel rozhodne učinit nějaké oznámení, či rovnou NVS uloží na konkrétním místě, ke kterému má víceméně vztah, se nemění. Například školáci mohou volat do škol a způsobit tím šíření poplašné zprávy stejně tak jako v minulosti. To samé lidé, kteří trpí nějakou potřebou upoutávat pozornost na svoji osobu, nebo jsou prostě jenom nevyrovnaní psychicky a trpí například nějakou poruchou, mohou svým jednáním způsobovat neklid u veřejnosti, čímž dosáhnou sebeuspokojení. K těmto příkladům v současné době přibilo riziko teroristického útoku, případně hrozba teroristickým útokem. Ne, že by to v minulosti neexistovalo, ale v současné době se o tom více hovoří a riziko těchto oznámení je s ohledem na současnou světovou problematiku mnohonásobně vyšší.

Otázka: Změnil se tedy postup při odhalování pachatelů oproti letům minulým?

Dle mého názoru se postup nemění, ale spíše se vyvíjí, přičemž záleží na každém zpracovateli trestné činnosti zvlášť, jak ke konkrétnímu případu přistoupí. V tomto ohledu mě napadá, že v minulosti se na ulicích nacházelo podstatně více telefonních automatů, které byly ve vztahu k oznámení NVS důležitým zdrojem stop biologických, pachových a věcných. Při tomto druhu oznámení bylo povinností vyslané policejní hlídky na místo zajistit co nejrychleji samotné místo oznámení tak, aby telefonní automat nebyl dále využíván veřejností. Pokud se toto povedlo, tak vyšetřovatel na místě společně s kriminalistickým technikem mohl zajistit spoustu upotřebitelných kriminalisticky relevantních stop, které nebyly dalším volajícím znehodnoceny. Hovořím tak například o stěru biologického materiálu z telefonního sluchátka, po rozložení mikrofonu i stěr slin, pachové stopy ze sluchátka či místa, kde pachatel stál, a stejně tak biologický stěr z tlačítek společně s otisky prstů. K tomuto se dále přidávalo šetření v okolí místa oznámení, či uložení NVS, a zjišťování možných svědků. Naproti tomu současné použití zakoupeného a jednorázově použitého mobilního telefonu tyto možnosti zjištění důležitých stop značně ztěžuje, ale i tak lze za využití jistých a jiných prostředků dosáhnout výsledku. Taktéž oznámení formou dopisu má svá specifika, přičemž je postupováno obdobně

jako jsem uvedl v příkladu s telefonní budkou. Zde se mapuje cesta dopisu od místa přijetí po místo odeslání, včetně vyhodnocení samotného obsahu sdělení v dopise.

Otázka: Spolupracoval jste někdy během své profese při odhalování s pyrotechnickou skupinou?

Vzhledem k tomu, že jsem v minulosti odhaloval pouze oznámení o uložení NVS, která byla planá, tak s pyrotechniky jsem přímo nespolupracoval. K jejich výkonu práce se tak nedokáži zcela přesně vyjádřit, přičemž k poslání, které ve svém zaměstnání pyrotechnici vykonávají, mohu uvést jen to, že u nich se chyba neodpouští. Co se týká spolupráce mezi kriminalistickým technikem a pyrotechnikem, tak při nálezů NVS či předmětu, který má navozovat domněnku, že se o NVS jedná, tak na místě celé akce rozhoduje jedině pyrotechnik, a stejně tak při zajišťování kriminalisticky upotřebitelných stop si o tomto rozhoduje sám pyrotechnik.

Rozhovor s vyšetřovatelem obecné kriminality Policie ČR na dané téma potvrdil využití stávajících a lety osvědčených postupů, přičemž použití moderních operativních prostředků, které v minulosti nebyly dostupné, zvyšuje možnost objasnění konkrétních skutků. Na druhou stranu v současné době dle zjištění, které však může být subjektivním názorem, dochází jak k přehlížení určitého skutkového jednání pachatele ze strany veřejnosti, což se vymyká dřívějším zvyklostem, tak roste i neochota ke spolupráci jednotlivých osob s policejním orgánem jako takovým.

Závěr

V současné modernizované době, stejně tak i v minulosti a do budoucna, kdy u laické veřejnosti lze zaznamenat rozdílnou názorovost na stejnou věc nebo čin, a kdy každý člověk dění ve světě vnímá odlišně, je těžké učinit závěr, k tomu, co může vést k prevenci předcházející předkládanému jednání, na jehož způsoby odhalování je zaměřena tato „práce“. Vzhledem k předpokladu toho, že policejní práce a praxe, využívá téměř všechny možné a dostupné techniky a prostředky k odhalení předmětného oznámení NVS, a nejen tohoto, lze zcela těžko tyto způsoby a metody obohatit o zcela nové poznatky. V první řadě tak lze klást důraz na informovanost veřejnosti, aby byla řádně obeznámena s možnými sankcemi a tresty za způsobené protiprávní jednání, což je dostatečnou prevencí před pácháním jakékoliv trestné činnosti. Na druhou stranu, bez těchto jednání jednotlivců, kteří nedbají zásad ohleduplnosti vůči svému okolí, by se technika a způsoby odhalování trestných činů jen těžko zdokonalovala.

Věcná část „práce“ měla primárně ambici formou teoreticko-praxeologického vhledu objasnit, přiblížit a demonstrovat možné postupy používané v rámci rozkrývání předmětného druhu trestné činnosti. Byly zde předloženy a porovnány postupy při prověřování policejního orgánu, včetně zaměření se na spolupráci mezi jednotlivými složkami policie za účelem zjištění pachatel. Hlavním cílem předložené práce bylo teoreticko-praxeologickým pohledem předvést odbornou problematiku postupu při objasňování specifické trestné činnosti, jejímž výsledkem je ustanovení jejího pachatele. Jednalo se tak o prezentování policejní činnosti z praxe, kterou bylo možné v přímém kontextu porovnat téměř se všemi uvedenými možnostmi prezentovanými v teoretické části práce. Ačkoliv nebylo možné uvést situační příklad který by zahrnoval postup policejního orgánu přímo po zjištění nástražného výbušného systému, nebo po jeho použití, je však možné s jistotou uvést, že postup by byl i v tomto případě obdobný a to s ohledem na přístup jednotlivého zpracovatele či složení vyšetřovacího týmu. Za předpokladu, že by pachatel byl ve svém ohledu při páchání trestné činnosti pečlivější, bylo by v tomto případě zřejmě využito vícero postupů, včetně spolupráce s pyrotechnickou skupinou za účelem jeho ustanovení. Zcela jistě by při odhalování takového skutku byl na policejní orgán vyvíjen mnohem větší tlak na rychlé objasnění z řad společnosti jako takové, neboť další hrozba veřejnosti dalším takovým útokem by vyvolala „strach“ v jejich řadách. V rámci teoretické části práce byly definovány pojmy, jež jsou spjaté s činnostmi policejních vyšetřovatelů, a dále pak možnost stanovení si správných kriminalistických postupů ve vztahu ke kriminalistickým verzím, situacím, či osobě pachatele. Tato část práce tak je zaměřena na používané způsoby objasňování trestné činnosti, které by z logiky věci vyústilo po použití NVS.

Vedlejším cílem práce, který byl empiricky orientován na využití kvalitativního a kvantitativního výzkumného šetření, byly demonstrovány metody používané při odhalování pachatele uváděné trestné činnosti. Vybrané příklady případových studií protiprávních jednání jsou ukázkou spolupráce policistů zařazených u jednotlivých složek. Na základě statistických údajů policie je patrné, že mezi lety 2008 – 2019 tato spolupráce probíhala způsobem, který zvyšoval objasněnost této specifické trestné činnosti. Ačkoliv následný pokles objasněnosti od roku 2016 souvisel při pohledu na statistiku s klesajícím počtem předmětným oznámení po roce 2014, kdy se objasněnost těchto trestných činů sice snižovala, nebyl její pokles tak markantní a objasněnost byla standardní ve vztahu k počtu oznámení.

V empirické části byly pak uvedeny příklady konkrétních skutků, kdy došlo k oznámení o uložení NVS a ve kterých byl uveden způsob páchaní tohoto druhu trestné činnosti. Pomocí uvedených postupů a spolupráce policejních složek při jejich objasňování byla v práci uvedena analýza praktických činností policistů, kteří se podílejí na objasňování těchto trestných činů.

Ve výsledku je tedy možné uvést, že zjištěná spolupráce mezi jednotlivými články policie je základem pro operativní šetření všech trestných činů páchaných na úseku obecné kriminality. Není rozhodné, zda se ve vztahu k oznámení o uložení NVS skutečně takový předmět na místě nachází či nikoliv. V případě, že NVS se na místě nachází je jen dalším úkonem v systematickém postupu policejního orgánu při vyšetřování, přičemž analyzovaná spolupráce mezi články policie je v zásadě stejná. V případě nalezení NVS znalecké zkoumání dále umocňuje podezření ze skutečnosti, že se konkrétního skutku dopustila konkrétní osoba, která se za využití předestřených postupů při odhalování stala podezřelou.

V rámci syntetizujícího vyhodnocení dílčích a zevšeobecňujících závěrů „práce“ bylo zjištěno, že příslušníci Policie ČR v současné době mají odpovídající možnosti a technologické prostředky k tomu, aby protiprávní jednání bylo řádně objasněno a aby byl jeho pachatel za své konání v souladu se současnou trestněprávní legislativou potrestán. Nové technologie jsou zárukou toho, že zavedené kriminalistické postupy budou tímto způsobem podporovány, což se ve výsledku projeví zvyšující se objasněností, přičemž není vyloučeno, že osoby, které s tímto druhem trestné činnosti mají své zkušenosti se svého jednání zřeknou, případně noví pachatelé budou řádně trestně stíháni.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. HEJDA J.; KRAJNÍK V.; KŘEPELKA J.; METEŇKO J.; PORADA V. a ŠTRAUS J. *Vybraná témata kriminalistiky a trestního práva*. Praha: Oeconomica - Praha, 2007. ISBN 978-80-245-1163-4, (brož).
2. HRAZDÍRA, I., KOLLÁR, M., *Základy policejní pyrotechnické činnosti*. Vydání 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001, ISBN 80-725-1069-X
3. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2012, ISBN 978-80-87576-29-8, (brož).
4. MUSIL J.; KONRÁD Z. a SUCHÁNEK J. *Kriminalistika*. 2. přepracované doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-878-9, (brož).
5. PROTIVÍNSKÝ, M., KLVAŇA, K. *Základy kriminalistiky*. 2. vydání. Praha: Armex Publishing, 2007, ISBN 978-80-86795-50-8
6. RYBÁŘ, M. *Základy kriminalistiky*. Dobrá Voda u Pelhřimova: Aleš Čeněk, 2001. ISBN 80-86473-03-1, (brož).
7. RYBÁŘ, M., BRÁZDA J. a RYBÁŘ T. *Kriminalistika*. Plzeň: NAVA – Nakladatelství a vydavatelská agentura, 2008. ISBN 978-80-7211-275-3, (brož).
8. STRAUS, J. *Kriminalistická taktika*. 2. rozšířené. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2008. ISBN 978-80-7380-095-6, (brož).
9. VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem k 1. 8. 2011*. 1. vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, spol. s r.o. ISBN 978-80-7263-677-8, (brož).

Webové stránky (elektronický dokument)

1. <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.
2. <http://www.policista.cz/clanky/reportaz/nastrazne-vybusne-systemy-408/>.
3. <http://pyro-portal.pcr.cz/Documents/Methodika%20k%20provádění%20pyro%20prohlídek%20k%20ZP%20PP%2012-2012.pdf>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2020 [cit. 25.2.2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>

2. ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
3. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Metodika k provádění pyrotechnických prohlídek dle ZP PP č.12/2012 ze dne 8. března 2012, kterou se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu.
- ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, upravený rozkazem policejního prezidenta č. 94/2013, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu.

Seznam zkratek

ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route (přeprava nebezpečných věcí)
Boobytrap	Nášlapná mina
CBRN	Vojenská skupina zaměřující se na zbraně hromadného ničení
C-IED	Taktika a různé postupy
Combat EOD	Vojenská skupina zaměřující se na zbraně hromadného ničení
Command pull	Výbušnina iniciovaná zvednutím ze země
Command wire	Výbušnina napojená na dlouhý vodič od 10 do 100 m
ČR	Česká republika
DNA	Deoxyribonukleová kyselina
EOD	Vojenské týmy ke zneškodnění EID
HZS	Hasičský záchranný sbor
IED	Improvizované výbušné zařízení
IMEI	International Mobile Equipment Identity
MNT	Vojenská analytická skupina zaměřující se na zbraně hromadného ničení
NVS	Nástražný výbušný systém
OKTE	Odbor kriminalistické techniky a expertíz
OOK	Odbor obecné kriminality
Pressure plate	Výbušnina iniciována spojením dvou kovových
Sb.	Sbírka zákonů
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
SUICIDE IED	Sebevrah
Radio controlled	Výbušnina ovládaná rádiovými vlnami nebo mobilem
RPP	Rozkaz policejního prezidenta
SIM	Subscriber Information Module

ÚZČ	Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR
VTA	Veřejný telefonní automat
ZPPP	Závazný pokyn policejního prezidenta
ZŠ	Základní škola

Seznam tabulek a grafů

<i>Obr. 1</i> Zásady pro kontrolu uložení NVS ve vozidle.....	27
<i>Obr. 2</i> Znaky podezřelosti u zásilek	28
<i>Obr. 3</i> Objasněnost přečinu šíření poplašné zprávy v letech 2008 - 2019.....	42
<i>Obr. 4</i> Vybrané typy pachatelů šíření přečinu poplašné zprávy v letech 2008 - 2019.....	43

Přílohy

Příloha P I: Záznam k identifikaci pachatele

Příloha P II: Statistika oznámení přečinu šíření poplašné za roky 2008 – 2019

Příloha P I: Záznam k identifikaci pachatele⁷⁷

- Příjemce:
- Dne:
- Čas:
- Druh telefonního spojení: místní - dálkové - automat - interní (vnitřní)
- Údaje k oznamovateli
- Pohlaví:
- Předpokládaný věk:
- Jazyk:
- Charakteristika hlasu: halasný - měkký - vysoký - hluboký - chraptivý – příjemný jiný (popiš):
- Mluva: rychlá - pomalá - přesná - zkreslená - koktavá - nosová – zastřená - jiná (popiš):
- Zvuky v pozadí: zmatek - ticho - hudba - smíšené - hlasy - kuchyně - vlaky - letadla - zvířata - kancelářské stroje - tovární stroje - provoz na ulici (auta, tramvaje) - společnost, oslava, večírek, jiné (popiš):
- Přízvuk: místní - odjinud - oblastní - lidový – cizí, jiné (popiš):
- Ovládání jazyka: perfektní - velmi dobré - dobré – špatné, jiné (popiš):
- Způsob vystupování a chování: hněvivý - klidný - racionální - iracionální - intoxikovaný - souvislý - roztěkaný – se smíchem - důsledný - obscénní - emocionální - uměřený – plebejský
- Znalosti pachatele: má odborné znalosti o nástražném výbušném systému:
- Zda popsal uložení bomby:

---

⁷⁷ ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 14. února 2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu.

- Zda má znalost objektu, kam uložil nástražný výbušný systém:
- Další okolnosti zjištěné z rozhovoru:
- Text výhrůžného telefonátu:
- Přijatá opatření

Příloha P II: Statistika oznámení přečinu šíření poplašné za roky 2008 – 2019⁷⁹

Rok	Zjištěno	Objasněno		Spácháno skutků					Stíháno, vyšetřováno osob				Škody v tis. Kč	
		Počet	Dodatečně	Alkohol	Recidivisté	Nezletilí	Mladiství	Děti	Celkem	Recidivisté	Nezletilí	Mladiství	Celkem	Zajištěno
						1-14 let	15-17 let	1-17 let			1-14 let	15-17 let		
2008	273	91	6	10	34	11	25	35	77	20	11	21	0	0
2009	213	79	14	14	31	8	16	24	80	21	8	17	0	0
2010	218	96	18	12	37	11	14	25	88	25	13	15	0	0
2011	208	106	13	24	45	5	19	24	88	33	7	13	0	0
2012	209	83	19	10	42	9	11	20	84	33	9	13	0	0
2013	203	127	17	17	65	6	12	17	94	37	5	10	0	0
2014	247	127	16	13	76	11	9	20	128	68	14	11	14	0
2015	214	120	24	16	49	7	7	14	101	36	6	6	0	
2016	168	118	24	14	51	4	4	8	63	29	1	4	0	
2017	123	79	12	6	31	6	2	8						
2018	90	63	12	4	10	7	5	12						
2019	108	46	6	5	14	1	5	6						0

Zpracování vlastní

Pozn. Data za rok 2019 jsou uvedena k 31. 12. 2019.

⁷⁹ Statistické přehledy kriminality za roky 2008 – 2019 dostupné na <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.